

Europeiska unionens officiella tidning

L 138

Svensk utgåva

Lagstiftning

sextiofemte årgången

17 maj 2022

Innehållsförteckning

II *Icke-lagstiftningsakter*

FÖRORDNINGAR

- ★ Rådets genomförandeförordning (EU) 2022/748 av den 16 maj 2022 om genomförande av förordning (EU) 2015/735 om restriktiva åtgärder med hänsyn till situationen i Sydsudan 1
- ★ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/749 av den 8 februari 2022 om ändring av de tekniska tillsynsstandarder som fastställs i delegerad förordning (EU) 2017/2417 vad gäller övergången till nya referensvärden som används i vissa OTC-derivatkontrakt ⁽¹⁾ 4
- ★ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/750 av den 8 februari 2022 om ändring av de tekniska standarder för tillsyn som fastställs i delegerad förordning (EU) 2015/2205 vad gäller övergången till nya referensvärden för användning i vissa OTC-derivatkontrakt ⁽¹⁾ 6
- ★ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/751 av den 16 maj 2022 om att inte godkänna det verksamma ämnet klorpikrin i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden ⁽¹⁾ 11

BESLUT

- ★ Rådets beslut (EU) 2022/752 av den 5 april 2022 om ändring av beslut 1999/70/EG om de nationella centralbankernas externa revisorer vad gäller externa revisorer för Bank of Greece 13
- ★ Rådets beslut (Gusp) 2022/753 av den 16 maj 2022 om ändring av beslut (Gusp) 2019/938 till stöd för en förtroendeskapande process för att upprätta en zon i Mellanöstern som är fri från kärnvapen och alla andra slags massförstörelsevapen 15

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES.

SV

De rättsakter vilkas titlar är tryckta med fin stil är sådana rättsakter som har avseende på den löpande handläggningen av jordbrukspolitiska frågor. De har normalt begränsad giltighetstid.

Beträffande alla övriga rättsakter gäller att titlarna är tryckta med fet stil och föregås av en asterisk.

★ Rådets beslut (Gusp) 2022/754 av den 16 maj 2022 om ändring av beslut (Gusp) 2019/797 om restriktiva åtgärder mot cyberattacker som hotar unionen eller dess medlemsstater	16
★ Rådets genomförandebeslut (Gusp) 2022/755 av den 16 maj 2022 om genomförande av beslut (Gusp) 2015/740 om restriktiva åtgärder med hänsyn till situationen i Sydsudan	17
★ Kommissionens beslut (EU) 2022/756 av den 30 september 2021 om de åtgärder SA.32014, SA.32015, SA.32016 (2011/C) (f.d. 2011/NN) som Italien och regionen Sardinien har genomfört till förmån för Saremar (delgivet med nr C(2021)6990) ⁽¹⁾	19
★ Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2022/757 av den 11 maj 2022 om ändring av genomförandebeslut (EU) 2021/1182 vad gäller harmoniserade standarder för ledningssystem för kvalitet, sterilisering och tillämpning av ett system för riskhantering för medicintekniska produkter	27

REKOMMENDATIONER

★ Kommissionens rekommendation (EU) 2022/758 av den 27 april 2022 om skydd för journalister och människorättsförsvarare som deltar i den offentliga debatten mot uppenbart ogrundade rättsprocesser och rättegångsmissbruk (strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt)	30
---	----

ARBETSORDNINGAR OCH RÄTTEGÅNGSREGLER

★ Styrelsens beslut 28/2022 av den 4 april 2022 om interna bestämmelser avseende begränsningar av vissa av de rättigheter som registrerade har i samband med behandling av personuppgifter inom ramen för åtgärder som vidtas av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån	45
--	----

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES.

II

(Icke-lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

RÅDETS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2022/748

av den 16 maj 2022

om genomförande av förordning (EU) 2015/735 om restriktiva åtgärder med hänsyn till situationen i Sydsudan

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets förordning (EU) 2015/735 av den 7 maj 2015 om restriktiva åtgärder med hänsyn till situationen i Sydsudan och om upphävande av förordning (EU) nr 748/2014 ⁽¹⁾, särskilt artikel 22.4,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och

av följande skäl:

- (1) Den 7 maj 2015 antog rådet förordning (EU) 2015/735.
- (2) I enlighet med artikel 22.4 i förordning (EU) 2015/735 har rådet sett över förteckningen över personer som är föremål för restriktiva åtgärder i bilaga II till den förordningen.
- (3) Rådet har konstaterat att restriktiva åtgärder mot en person som är uppförd på förteckningen i bilaga II till förordning (EU) 2015/735 bör bibehållas och att posten avseende den personen bör uppdateras och omnumreras.
- (4) Förordning (EU) 2015/735 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Bilaga II till förordning (EU) 2015/735 ska ändras i enlighet med bilagan till den här förordningen.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

⁽¹⁾ EUT L 117, 8.5.2015, s. 13.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 16 maj 2022.

På rådets vägnar
J. BORRELL FONTELLES
Ordförande

BILAGA

I bilaga II till förordning (EU) 2015/735 ska tabellen ersättas med följande:

	"Namn	Identifierings-uppgifter	Skäl för uppförande	Datum för uppförande
1.	Michael MAKUEI LUETH	Födelsedatum: 1947 Födelseort: Bor, Sudan (numera Sydsudan) Kön: man	<p>Michael Makuei Lueth har varit informationsminister sedan 2013 och fortsätter att inneha den befattningen i övergångsregeringen för nationell enhet. Han var även offentlig talesperson för regeringens delegation till den mellanstatliga utvecklingsmyndighetens fredssamtal 2014–2015 och 2016–2018.</p> <p>Makuei har hindrat den politiska processen i Sydsudan, i synnerhet genom att med provocerande offentliga uttalanden hindra genomförandet av avtalet om en lösning på konflikten i Sydsudan (ARCSS) från augusti 2015 (som i september 2018 ersattes av det 'förnyade ARCSS' (R-ARCSS)), genom att hindra arbetet inom ARCSS gemensamma övervaknings- och utvärderingskommission (som döptes om till 'den ombildade gemensamma övervaknings- och utvärderingskommissionen' inom ramen för R-ARCSS) samt genom att hindra inrättandet av institutioner för övergångsrättvisa inom ramen för ARCSS, vars inrättande också föreskrivs i R-ARCSS. Han har också hindrat de insatser som utförs av Förenta nationernas styrka för regionalt skydd.</p> <p>Makuei är också ansvarig för allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna, bland annat begränsningar av yttrandefriheten.</p>	3.2.2018"

KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2022/749**av den 8 februari 2022****om ändring av de tekniska tillsynsstandarder som fastställs i delegerad förordning (EU) 2017/2417
vad gäller övergången till nya referensvärden som används i vissa OTC-derivatkontrakt****(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 ⁽¹⁾, särskilt artikel 32.1, och

av följande skäl:

- (1) Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2417 ⁽²⁾ anger bland annat de klasser av OTC-derivat ("over-the-counter") denominerade i euro (EUR), brittiska pund (GBP) och US-dollar (USD) som omfattas av den handelsskyldighet för derivat som avses i artikel 28 i förordning (EU) nr 600/2014. De klasser som är denominerade i GBP och USD har LIBOR (London Inter-Bank Offered Rate) som referensvärde.
- (2) ICE Benchmark Administration (IBA), som administrerar LIBOR, meddelade att löptiderna för GBP och JPY LIBOR kommer att sluta publiceras vid utgången av 2021, medan vissa löptider för USD LIBOR kommer att upphöra i juni 2023. Den 5 mars 2021 bekräftade det brittiska finansinspektionsorganet (FCA) att alla löptider för LIBOR antingen inte längre kommer att tillhandahållas av någon administratör eller inte längre vara representativa. Dessutom utfärdade kommissionen, Europeiska Centralbanken i sin egenskap av banktillsynsmyndighet (ECB:s banktillsyn), Europeiska bankmyndigheten (EBA) och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) ett gemensamt uttalande där de uppmanade motparterna att sluta använda LIBOR-räntorna, däribland USD LIBOR, som referensräntor i nya kontrakt så snart det är praktiskt möjligt och i vilket fall som helst senast den 31 december 2021.
- (3) Efter den 31 december 2021 kommer motparterna således inte längre att kunna ingå kontrakt om OTC-räntederivat som hänvisar till GBP LIBOR, eftersom det referensvärdet kommer att ha upphört, och motparterna förväntas att inte längre ingå kontrakt om OTC-räntederivat som hänvisar till USD LIBOR. Följaktligen förväntas de återstående transaktionsvolymerna för de derivaten att bli obefintliga eller mycket små, liksom deras likviditet. Detsamma gäller för handelsvolymerna för de derivat som clearas via centrala motparter eller handlas med på handelsplatser; dessutom förväntas sjunkande volym eller likviditet för de derivat som hänvisar till USD LIBOR. Detta motiverar en förändring av omfattningen av clearingkravet och en ändring av kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2205 ⁽³⁾, genom vilken derivat som hänvisar till GBP LIBOR och USD LIBOR inte längre omfattas av clearingkravet. Från och med den 3 januari 2022 kommer följaktligen de klasser av derivat som för närvarande omfattas av handelsskyldigheten för derivat som hänvisar till GBP LIBOR och USD LIBOR inte längre att uppfylla det villkor som fastställs i artikel 32.1 i förordning (EU) nr 600/2014 för derivat som omfattas av handelsskyldigheten. Dessa derivatklasser måste därför strykas och inte längre omfattas av handelsskyldigheten.

⁽¹⁾ EUT L 173, 12.6.2014, s. 84.

⁽²⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2417 av den 17 november 2017 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument vad gäller tekniska tillsynsstandarder avseende handelsskyldigheten för vissa derivat (EUT L 343, 22.12.2017, s. 48).

⁽³⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2205 av den 6 augusti 2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 vad gäller tekniska standarder för clearingkravet (EUT L 314, 1.12.2015, s. 13).

- (4) Eftersom det är planerat att GBP LIBOR ska upphöra vid utgången av 2021 och kommissionen, ECB:s banktillsyn, Esma och EBA förväntar sig att motparterna ska sluta använda LIBOR som referensränta i nya kontrakt så snart som det är praktiskt möjligt och i vilket fall som helst senast den 31 december 2021, förväntas man snabbt upphöra med användningen av LIBOR-baserade räntederivat. Efter den 31 december 2021 förväntas motparterna i stället att handla med eller cleara andra OTC-räntederivat, särskilt OTC-räntederivat som hänvisar till riskfria räntesatser för GBP och USD. Denna förordning bör således träda ikraft utan dröjsmål efter det att den har offentliggjorts.
- (5) Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2417 bör därför ändras i enlighet med detta.
- (6) Denna förordning grundar sig på det förslag till tekniska tillsynsstandarder som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) har överlämnat till kommissionen.
- (7) Esma har i enlighet med artikel 37 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010⁽⁴⁾ genomfört öppna offentliga samråd om det förslag till tekniska tillsynsstandarder som denna förordning grundar sig på, gjort en analys av möjliga kostnader och fördelar, och begärt in råd från intressentgruppen för värdepapper och marknader.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändring av delegerad förordning (EU) 2017/2417

I bilagan till delegerad förordning (EU) 2017/2417 ska tabell 2 och 3 utgå.

Artikel 2

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 8 februari 2022.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 84).

KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2022/750**av den 8 februari 2022****om ändring av de tekniska standarder för tillsyn som fastställs i delegerad förordning (EU) 2015/2205 vad gäller övergången till nya referensvärden för användning i vissa OTC-derivatkontrakt****(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister ⁽¹⁾, särskilt artikel 5.2, och

av följande skäl:

- (1) I kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2205 ⁽²⁾ specificeras bland annat de klasser av OTC-räntederivat i euro (EUR), pund sterling (GBP), japanska yen (JPY) och US-dollar (USD) som omfattas av clearingkravet. Dessa klasser omfattar en klass i EUR som använder Eonia (Euro Overnight Index Average) samt flera klasser i GBP, JPY eller USD som använder Libor (London Inter-Bank Offered Rate), samtidigt som Eonia och Libor är två referensvärden som kommer att upphöra.
- (2) European Money Markets Institute, Eonias administratör, meddelade att Eonia kommer att upphöra i slutet av 2021. På samma sätt meddelade ICE Benchmark Administrator, Libors administratör, att GBP Libor, JPY Libor och vissa fastställningar av USD Libor också kommer att upphöra i slutet av 2021, medan offentliggörandet av alla återstående bestämmelser av USD Libor kommer att upphöra i juni 2023. Den 5 mars 2021 bekräftade Förenade kungarikets finansinspektionsmyndighet att alla LIBOR-bestämmelser antingen inte längre kommer att tillhandahållas av administratörer eller inte längre vara representativa. Dessutom gjorde kommissionen, Europeiska centralbanken i egenskap av banktillsynsmyndighet (ECB:s banktillsyn), Europeiska bankmyndigheten (EBA) och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esm) ett gemensamt uttalande för att kraftigt uppmuntra motparter att upphöra att använda någon av Libor-bestämmelserna, inklusive USD Libor, som referensränta i nya avtal så snart det är praktiskt möjligt och under alla omständigheter senast den 31 december 2021.
- (3) Efter den 31 december 2021 kommer motparterna därför inte längre att kunna ingå OTC-räntederivatkontrakt som använder Eonia, GBP Libor eller JPY Libor, eftersom dessa referensvärden kommer att ha upphört eller förväntas inte längre ingå i OTC-räntederivat som använder USD Libor. Från det datumet kommer således derivat som använder Eonia, GBP Libor eller JPY Libor sakna volym och likviditet, och dessa transaktioner kommer inte heller att clearas av centrala motparter. Från det datumet bör derivat som använder US Libor också sakna väsentlig likviditet. De derivatklasser som för närvarande omfattas av clearingkravet och som använder Eonia, GBP Libor eller JPY Libor kommer därför inte längre att uppfylla två av villkoren för att omfattas av clearingkravet i förordning (EU) nr 648/2012, det vill säga ha en tillräcklig likviditet och clearas av en auktoriserad eller godkänd central motpart, medan de derivatklasser som för närvarande omfattas av clearingkravet och som använder USD Libor inte längre kommer att uppfylla ett av villkoren för att omfattas av clearingkravet i förordning (EU) nr 648/2012, det vill säga ha en tillräcklig likviditet. Av detta följer att dessa klasser bör undantas från tillämpningsområdet för clearingkravet.
- (4) Tillsynsmyndigheterna och marknadsaktörerna har arbetat med ersättningsräntor för dessa valutor, särskilt utvecklingen av nya riskfria räntor, som nu används som referensvärden i finansiella instrument och finansiella avtal. Framför allt tillhandahålls de riskfria räntorna €STR (Euro Short-Term Rate), Sofr (Secured Overnight

⁽¹⁾ EUT L 201, 27.7.2012, s. 1.

⁽²⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2205 av den 6 augusti 2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 vad gäller tekniska standarder för clearingkravet (EUT L 314, 1.12.2015, s. 13).

Financing Rate), Sonia (Sterling Over Night Index Average) och Tona (Tokyo Overnight Average Rate) för EUR, USD, GBP respektive JPY. Mer specifikt för OTC-derivatmarknaden innebär detta nu att OTC-räntederivatkontrakt som använder €STR, Sofr, Sonia och Tona handlas av motparter och clearas vid vissa centrala motparter.

- (5) Esma har underrättats om de klasser av OTC-räntederivat som använder €STR, SOFR, SONIA eller TONA och som vissa centrala motparter har auktoriserats att cleara. För var och en av dessa klasser har Esma gjort bedömningar utifrån huvudkriterierna för huruvida de ska omfattas av clearingkravet, inbegripet graden av standardisering, volymen och likviditeten samt tillgången till prisinformation. Med det övergripande målet att minska systemrisken har Esma fastställt vilka klasser av OTC-räntederivat som använder vissa av de riskfria räntesatserna som bör omfattas av clearingkravet i enlighet med förfarandet i förordning (EU) nr 648/2012. Dessa klasser bör därför omfattas av clearingkravet.
- (6) Generellt behöver olika motparter olika lång tid på sig för att införa de arrangemang som behövs för att kunna cleara de OTC-räntederivat som omfattas av clearingkravet. I detta fall har motparterna dock haft tid att förbereda sig för övergången till nya referensvärden och det planerade upphörandet av Eonia, EUR Libor, GBP Libor eller JPY Libor som äger rum i slutet av 2021, även när det gäller deras clearingarrangemang. För de motparter som redan omfattas av clearingkravet och clearing av OTC-räntederivat i EUR eller GBP kräver clearing av de klasser som använder de nya riskfria räntesatserna i dessa valutor inga eller inga betydande ändringar av deras clearingkontrakt eller clearingprocesser. När motparter har clearingarrangemang för clearing av OTC-räntederivat i euro eller GBP fordrar clearing av OTC-räntederivat som använder de riskfria räntesatserna i dessa valutor inte att man inrättar och genomför helt nya clearingarrangemang, vilket var fallet när de första gången började cleara OTC-räntederivat i dessa valutor. Eftersom clearing av derivat som använder de nya riskfria räntorna är en del av en större genomförandeförberedelse för övergången från Eonia och Libor till nya referensvärden, finns det inget behov av att införa ytterligare en infasning för att säkerställa ett korrekt och snabbt genomförande av den skyldigheten. De ändringar som görs för att införa de nya klasser av OTC-räntederivat som använder de riskfria räntesatserna och uttrycks i EUR och GBP bör börja tillämpas den dag då denna förordning träder i kraft.
- (7) Till följd av det gemensamma uttalandet från kommissionen, Esma, ECB:s banktillsyn och EBA för att starkt uppmuntra motparter att upphöra att använda någon av Libor-bestämningarna som referensränta i nya avtal så snart det är praktiskt möjligt, och under alla omständigheter senast den 31 december 2021, har motparterna varit tvungna att planera för när de måste upphöra att använda USD Libor, även i sina clearingarrangemang. Samma överväganden som gäller för den möjlighet som motparter med clearingarrangemang att cleara OTC-räntederivat i en viss valuta har att anpassa dessa med en tämligen kort omställningstid för att cleara OTC-räntederivat som använder de riskfria räntesatserna i samma valuta, gäller för US-dollar, men vissa ytterligare faktorer gör att deras förberedelser inte har kommit lika långt för US-dollar. I synnerhet har de centrala motparterna ännu inte meddelat när de kommer att konvertera de OTC-räntederivat som för närvarande clearas och som använder USD Libor till OTC-räntederivat som använder Sofr, och det är ännu inte klart hur obligatorisk clearing kommer att anpassas på den inhemska marknaden för dessa derivat. Denna ytterligare komplexitet innebär att motparter behöver mer tid att förbereda sig för clearingkravet för OTC-räntederivat som använder den riskfria räntan i US-dollar och det därför finns ett behov av att införa ytterligare en infasning för att säkerställa ett korrekt och snabbt genomförande av denna skyldighet. De ändringar som görs för att införa den nya klassen av OTC-räntederivat som använder den riskfria räntan i US-dollar bör börja tillämpas tre månader efter den dag då denna förordning träder i kraft.
- (8) Det planerade upphörandet av Eonia, GBP Libor och JPY Libor planeras till slutet av 2021, och det kommer därför inte att vara möjligt att handla med eller cleara OTC-räntederivat som använder dessa referensvärden från och med den 3 januari 2022. Till följd av det gemensamma uttalandet från kommissionen, Esma, ECB:s banktillsyn och EBA för att starkt uppmuntra motparter att upphöra att använda någon av Libor-bestämningarna som referensränta i nya avtal så snart det är praktiskt möjligt, och under alla omständigheter senast den 31 december 2021, förväntas motparterna inte längre handla med eller cleara OTC-räntederivat som använder USD Libor från och med den 3 januari 2022. Från och med den 3 januari 2022 kommer motparterna i stället att handla med eller cleara andra OTC-räntederivat, särskilt OTC-räntederivat som använder de riskfria räntorna. Denna förordning bör därför träda i kraft utan dröjsmål efter det att den har offentliggjorts.

- (9) Delegerad förordning (EU) 2015/2205 bör därför ändras i enlighet med detta.
- (10) Denna förordning bygger på det förslag till tekniska tillsynsstandarder som Esma har överlämnat till kommissionen.
- (11) Esma har genomfört öppna offentliga samråd om de förslag till tekniska standarder för tillsyn som denna förordning bygger på, analyserat de potentiella kostnaderna och fördelarna och begärt rådgivning från den intressentgrupp för värdepapper och marknader som inrättats genom artikel 37 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010⁽³⁾. Esma har också samrått med Europeiska systemrisknämnden.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändring av delegerad förordning (EU) 2015/2205

Delegerad förordning (EU) 2015/2205 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 3 ska ändras på följande sätt:

a) Följande punkter ska införas som punkterna 1a och 1b:

”1a. Med avvikelse från punkt 1 och i fråga om kontrakt som gäller en av de OTC-derivatklasser som anges i bilagan på raderna D.4.1 och D.4.2 i tabell 4 ska clearingkravet för sådana kontrakt få verkan 18 maj 2022.

1b. Med avvikelse från punkt 1 och i fråga om kontrakt som gäller en av de OTC-derivatklasser som anges i bilagan på rad D.4.3 i tabell 4 ska clearingkravet för sådana kontrakt få verkan 18 augusti 2022.”

b) I punkt 2 ska första stycket ersättas med följande:

”I fråga om kontrakt som gäller en klass av OTC-derivat som anges i bilagan och som slutits mellan motparterna som ingår i samma grupp och där en motpart är etablerad i ett tredjeland och den andra motparten i unionen, ska clearingkravet – genom undantag från punkterna 1, 1a och 1b – få verkan

a) den 30 juni 2022, såvida inget beslut om likvärdighet enligt artikel 13.2 i förordning (EU) nr 648/2012 har antagits för tillämpningen av artikel 4 i samma förordning och som täcker de OTC-derivatkontrakt som anges i bilagan till den här förordningen, med avseende på det berörda tredjelandet, eller

b) det senare av följande datum om ett beslut om likvärdighet i enlighet med artikel 13.2 i förordning (EU) nr 648/2012 har antagits som grund för tillämpningen av artikel 4 i samma förordning och som täcker de OTC-derivatkontrakt som avses i bilagan till den här förordningen, med avseende på det berörda tredjelandet:

i) 60 dagar efter ikraftträdandet av det beslut om likvärdighet som antagits i enlighet med artikel 13.2 i förordning (EU) nr 648/2012 som grund för tillämpningen av artikel 4 i samma förordning och som täcker de OTC-derivatkontrakt som avses i bilagan till den här förordningen, med avseende på det berörda tredjelandet.

ii) Den dag då clearingkravet får verkan i enlighet med punkt 1.”

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 84).

c) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. Med avvikelse från punkterna 1, 1a, 1b och 2 och i fråga om kontrakt som gäller en av de OTC-derivatklasser som anges i bilagan ska clearingkravet få verkan från och med den 18 februari 2022, om följande villkor är uppfyllda:

a) Clearingkravet har inte utlösts per den 18 februari 2021.

b) Novationen av kontraktet har som enda syfte att ersätta den motpart som är etablerad i Förenade kungariket med en motpart som är etablerad i en medlemsstat.”

2. Bilagan ska ersättas med texten i bilagan till den här förordningen.

Artikel 2

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 8 februari 2022.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande

BILAGA

”BILAGA

Klasser av OTC-räntederivat som omfattas av clearingkravet

Tabell 1

Klasser av basswappar

ID	Typ	Referens Index	Avvecklingsvaluta	Löptid	Avvecklingsvaluta Typ	Valfrihet	Teoretiskt värde Typ
A.1.1	Basvärde	Euribor	EUR	28D-50Y	En enda valuta	Nej	Fast eller rörlig

Tabell 2

Klasser av ränteswappar för fast kontra rörlig ränta (fixed-to-float)

ID	Typ	Referens Index	Avvecklingsvaluta	Löptid	Avvecklingsvaluta Typ	Valfrihet	Teoretiskt värde Typ
A.2.1	Fixed-to-float	Euribor	EUR	28D-50Y	En enda valuta	Nej	Fast eller rörlig

Tabell 3

Klasser av ränteterminskontrakt (FRA)

ID	Typ	Referens Index	Avvecklingsvaluta	Löptid	Avvecklingsvaluta Typ	Valfrihet	Teoretiskt värde Typ
A.3.1	FRA	Euribor	EUR	3D-3Y	En enda valuta	Nej	Fast eller rörlig

Tabell 4

Klasser av OIS-kontrakt (overnight index swaps)

ID	Typ	Referens Index	Avvecklingsvaluta	Löptid	Avvecklingsvaluta Typ	Valfrihet	Teoretiskt värde Typ
A.4.2	OIS	FedFunds	USD	7D-3Y	En enda valuta	Nej	Fast eller rörlig
D.4.1	OIS	€STR	EUR	7D-3Y	En enda valuta	Nej	Fast eller rörlig
D.4.2	OIS	Sonia	GBP	7D-50Y	En enda valuta	Nej	Fast eller rörlig
D.4.3	OIS	Sofr	USD	7D-3Y	En enda valuta	Nej	Fast eller rörlig”

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2022/751

av den 16 maj 2022

om att inte godkänna det verksamma ämnet klorpikrin i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG ⁽¹⁾, särskilt artikel 13.2, och

av följande skäl:

- (1) Den 21 december 2014 lämnade European Chloropicrin Group (ECG) in en ansökan till Förenade kungariket (*den rapporterade medlemsstaten*) om godkännande av det verksamma ämnet klorpikrin i enlighet med artikel 7.1 i förordning (EG) nr 1107/2009.
- (2) I enlighet med artikel 9.3 i förordning (EG) nr 1107/2009 meddelade den rapporterade medlemsstaten sökanden, övriga medlemsstater, kommissionen och Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (*livsmedelsmyndigheten*) den 18 juni 2014 att ansökan kan prövas.
- (3) Effekterna av detta verksamma ämne på människors och djurs hälsa och på miljön har bedömts i enlighet med artikel 11.2 och 11.3 i förordning (EG) nr 1107/2009 för det användningsområde som sökanden har föreslagit. Den 12 december 2017 överlämnade den rapporterade medlemsstaten ett utkast till bedömningsrapport till kommissionen och livsmedelsmyndigheten.
- (4) I enlighet med artikel 12.1 i den förordningen sände livsmedelsmyndigheten den rapporterade medlemsstatens utkast till bedömningsrapport till sökanden och övriga medlemsstater, och anordnade ett offentligt samråd om det.
- (5) I enlighet med artikel 12.3 i förordning (EG) nr 1107/2009 krävde livsmedelsmyndigheten att sökanden skulle lämna kompletterande information till medlemsstaterna, kommissionen och livsmedelsmyndigheten.
- (6) Under sakkunnigbedömningen, efter att Förenade kungariket hade anmält om sin avsikt att utträda ur unionen i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen, tog Italien i juni 2019 över ansvaret för detta verksamma ämne som rapporterad medlemsstat.
- (7) Den rapporterade medlemsstaten lämnade en bedömning av den kompletterande informationen till livsmedelsmyndigheten i form av ett uppdaterat utkast till bedömningsrapport.
- (8) Utkastet till bedömningsrapport granskades av medlemsstaterna och livsmedelsmyndigheten. Livsmedelsmyndigheten lade fram sin slutsats ⁽²⁾ om riskbedömningen av det verksamma ämnet klorpikrin för kommissionen den 30 januari 2020.
- (9) I sin slutsats angav livsmedelsmyndigheten att den på grundval av tillgängliga uppgifter inte kunde slutföra riskbedömningen för konsumenter, verksamhetsutövare, arbetstagare, personer i närheten och boende samt identifierade potentiella risker för grundvatten, makroorganismer och mikroorganismer i marken och marklevande leddjur som inte är målarter.
- (10) Dessutom kunde bedömningen av riskerna för vattenlevande organismer, bin, bladlevande leddjur som inte är målarter, daggmaskar och landlevande växter som inte är målarter inte slutföras.

⁽¹⁾ EUT L 309, 24.11.2009, s. 1.⁽²⁾ Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance chloropicrin, doi:10.2903/j.efsa.2020.6028, EFSA Journal, vol. 18(2020):3, artikelnr 6028

- (11) Kommissionen uppmanade sökanden att lämna synpunkter på livsmedelsmyndighetens slutsats och, i enlighet med artikel 13.1 i förordning (EG) nr 1107/2009, på utkastet till granskningsrapport. Sökanden lämnade synpunkter som har granskats omsorgsfullt.
- (12) Kommissionen lade fram en granskningsrapport och ett utkast till förordning om att inte godkänna det verksamma ämnet klorpikrin för ständiga kommittén för växter, djur, livsmedel och foder den 22 oktober 2021. Kommissionen konstaterade att de farhågor som myndigheten identifierat inte kunde undanröjas och att man följaktligen inte kunde dra slutsatsen att kriterierna för godkännande var uppfyllda.
- (13) Genom en skrivelse av den 18 januari 2022 återkallade sökanden sin ansökan om godkännande av klorpikrin. Klorpikrin bör därför inte godkännas.
- (14) Den här förordningen hindrar inte att en ny ansökan om godkännande av klorpikrin lämnas in i enlighet med artikel 7 i förordning (EG) nr 1107/2009.
- (15) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från ständiga kommittén för växter, djur, livsmedel och foder.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Icke-godkännande av det verksamma ämnet

Det verksamma ämnet klorpikrin godkänns inte.

Artikel 2

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 16 maj 2022.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande

BESLUT

RÅDETS BESLUT (EU) 2022/752

av den 5 april 2022

om ändring av beslut 1999/70/EG om de nationella centralbankernas externa revisorer vad gäller externa revisorer för Bank of Greece

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av protokoll nr 4 om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 27.1,

med beaktande av Europeiska centralbankens rekommendation av den 17 februari 2022 till Europeiska unionens råd om externa revisorer för Bank of Greece (ECB/2022/3) ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

- (1) Räkenskaperna för Europeiska centralbanken (ECB) och de nationella centralbankerna i de medlemsstater som har euron som valuta ska granskas av oavhängiga externa revisorer som ECB-rådet har rekommenderat och Europeiska unionens råd godkänt.
- (2) Förordnandet för de externa revisorerna för Bank of Greece, Deloitte Certified Public Accountants S.A., löper ut efter revisionen av räkenskapsåret 2021. Det är därför nödvändigt att utse externa revisorer från och med räkenskapsåret 2022.
- (3) Bank of Greece har valt ut Ernst & Young (Hellas) Certified Auditors Accountants S.A. som sina externa revisorer för räkenskapsåren 2022–2026, med en möjlighet till förlängning av förordnandet till räkenskapsåren 2027 och 2028.
- (4) ECB-rådet rekommenderade att Ernst & Young (Hellas) Certified Auditors Accountants S.A. utses till externa revisorer för Bank of Greece för räkenskapsåren 2022–2026, med en möjlighet till förlängning av förordnandet till räkenskapsåren 2027 och 2028.
- (5) Till följd av ECB-rådets rekommendation bör rådets beslut 1999/70/EG ⁽²⁾ ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Artikel 1.12 i beslut 1999/70/EG ska ersättas med följande:

”12. Ernst & Young (Hellas) Certified Auditors Accountants S.A. godkänns härmed som externa revisorer för Bank of Greece för räkenskapsåren 2022–2026.”

Artikel 2

Detta beslut får verkan samma dag som det delges.

⁽¹⁾ EUT C 102, 2.3.2022, s. 1.

⁽²⁾ Rådets beslut 1999/70/EG av den 25 januari 1999 om de nationella centralbankernas externa revisorer (EGT L 22, 29.1.1999, s. 69).

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Europeiska centralbanken.

Utfärdat i Luxembourg den 5 april 2022.

På rådets vägnar

B. LE MAIRE

Ordförande

RÅDETS BESLUT (Gusp) 2022/753**av den 16 maj 2022****om ändring av beslut (Gusp) 2019/938 till stöd för en förtroendeskapande process för att upprätta en zon i Mellanöstern som är fri från kärnvapen och alla andra slags massförstörelsevapen**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 28.1 och 31.1,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och

av följande skäl:

- (1) Den 6 juni 2019 antog rådet beslut (Gusp) 2019/938 ⁽¹⁾.
- (2) I beslut (Gusp) 2019/938 föreskrivs en genomförandeperiod på 36 månader för den verksamhet som avses i artikel 1 i det beslutet från och med dagen för ingåendet av den finansieringsöverenskommelse som avses i artikel 3.3 i det beslutet.
- (3) Genomförandepartnern, FN:s institut för nedrustningsforskning, begärde att den genomförandeperioden skulle förlängas med tolv månader, till och med den 10 juli 2023, med tanke på att genomförandet av projektverksamheten inom ramen för beslut (Gusp) 2019/938 har försenats till följd av covid-19-pandemin.
- (4) Den verksamhet som avses i artikel 1 i beslut (Gusp) 2019/938 kan fortsätta till och med den 10 juli 2023 utan att detta medför några konsekvenser för de finansiella resurserna till och med den 10 juli 2023.
- (5) Beslut (Gusp) 2019/938 bör ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I beslut (Gusp) 2019/938 ska artikel 5.2 ersättas med följande:

”2. Det upphör att gälla den 10 juli 2023.”

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den 16 maj 2022.

På rådets vägnar
J. BORRELL FONTELLES
Ordförande

⁽¹⁾ Rådets beslut (Gusp) 2019/938 av den 6 juni 2019 till stöd för en förtroendeskapande process för att upprätta en zon i Mellanöstern som är fri från kärnvapen och alla andra slags massförstörelsevapen (EUT L 149, 7.6.2019, s. 63).

RÅDETS BESLUT (Gusp) 2022/754
av den 16 maj 2022
om ändring av beslut (Gusp) 2019/797 om restriktiva åtgärder mot cyberattacker som hotar unionen eller dess medlemsstater

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 29,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och

av följande skäl:

- (1) Den 17 maj 2019 antog rådet beslut (Gusp) 2019/797 ⁽¹⁾.
- (2) Beslut (Gusp) 2019/797 tillämpas till och med den 18 maj 2022. På grundval av en översyn av det beslutet bör det beslutets giltighet förlängas till och med den 18 maj 2025 och de restriktiva åtgärder som fastställs däri bör förlängas till och med den 18 maj 2023.
- (3) Beslut (Gusp) 2019/797 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Artikel 10 i beslut (Gusp) 2019/797 ska ersättas med följande:

”Artikel 10

Detta beslut ska tillämpas till och med den 18 maj 2025 och ska ses över fortlöpande. De åtgärder som anges i artiklarna 4 och 5 ska vad gäller fysiska och juridiska personer, enheter och organ som förtecknas i bilagan tillämpas till och med den 18 maj 2023.”

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 16 maj 2022.

På rådets vägnar
J. BORRELL FONTELLES
Ordförande

⁽¹⁾ Rådets beslut (Gusp) 2019/797 av den 17 maj 2019 om restriktiva åtgärder mot cyberattacker som hotar unionen eller dess medlemsstater (EUT L 129I, 17.5.2019, s. 13).

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT (Gusp) 2022/755**av den 16 maj 2022****om genomförande av beslut (Gusp) 2015/740 om restriktiva åtgärder med hänsyn till situationen i Sydsudan**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 31.2,

med beaktande av rådets beslut (Gusp) 2015/740 av den 7 maj 2015 om restriktiva åtgärder med hänsyn till situationen i Sydsudan och om upphävande av beslut 2014/449/Gusp ⁽¹⁾, särskilt artikel 9.2,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och

av följande skäl:

- (1) Den 7 maj 2015 antog rådet beslut (Gusp) 2015/740.
- (2) I enlighet med artikel 12.2 i beslut (Gusp) 2015/740 har rådet sett över förteckningen över personer som är föremål för restriktiva åtgärder i bilaga II till det beslutet.
- (3) Rådet har konstaterat att restriktiva åtgärder mot en person som är uppförd på förteckningen i bilaga II till beslut (Gusp) 2015/740 bör bibehållas och att posten avseende den personen bör uppdateras och omnumreras.
- (4) Beslut (Gusp) 2015/740 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Bilaga II till beslut (Gusp) 2015/740 ska ändras i enlighet med bilagan till det här beslutet.

*Artikel 2*Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 16 maj 2022.

På rådets vägnar
J. BORRELL FONTELLES
Ordförande

⁽¹⁾ Rådets beslut (Gusp) 2015/740 av den 7 maj 2015 om restriktiva åtgärder med hänsyn till situationen i Sydsudan och om upphävande av beslut 2014/449/Gusp EUT L 117, 8.5.2015, s. 52.

BILAGA

I bilaga II till beslut (Gusp) 2015/740, ska tabellen ersättas med följande:

	Namn	Identifierings-uppgifter	Skäl för uppförande	Datum för uppförande
"1.	Michael MAKUEI LUETH	Födelsedatum: 1947 Födelseort: Bor, Sudan (numera Sydsudan) Kön: man	<p>Michael Makuei Lueth har varit informationsminister sedan 2013 och fortsätter att inneha den befattningen i övergångsregeringen för nationell enhet. Han var även offentlig talesperson för regeringens delegation till den mellanstatliga utvecklingsmyndighetens fredssamtal 2014–2015 och 2016–2018.</p> <p>Makuei har hindrat den politiska processen i Sydsudan, i synnerhet genom att med provocerande offentliga uttalanden hindra genomförandet av avtalet om en lösning på konflikten i Sydsudan (ARCSS) från augusti 2015 (som i september 2018 ersattes av det 'förnyade ARCSS' (R-ARCSS)), genom att hindra arbetet inom ARCSS gemensamma övervaknings- och utvärderingskommission (som döptes om till 'den ombildade gemensamma övervaknings- och utvärderingskommissionen' inom ramen för R-ARCSS) samt genom att hindra inrättandet av institutioner för övergångsrättvisa inom ramen för ARCSS, vars inrättande också föreskrivs i R-ARCSS. Han har också hindrat de insatser som utförs av Förenta nationernas styrka för regionalt skydd.</p> <p>Makuei är också ansvarig för allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna, bland annat begränsningar av yttrandefriheten.</p>	3.2.2018"

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2022/756**av den 30 september 2021****om de åtgärder SA.32014, SA.32015, SA.32016 (2011/C) (f.d. 2011/NN) som Italien och regionen Sardinien har genomfört till förmån för Saremar***(delgivet med nr C(2021)6990)***(Endast den italienska texten är giltig)****(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med ovannämnda bestämmelser ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ⁽¹⁾ och med beaktande av deras synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

- (1) Den 6 augusti 1999 beslutade kommissionen att inleda det förfarande som fastställs i artikel 108.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) avseende det stöd som hade betalats ut på grundval av de ursprungliga avtalen om allmän trafik (*de ursprungliga avtalen*) till de sex företag som vid den tidpunkten utgjorde Tirrenigruppen ⁽²⁾.
- (2) Under undersökningsfasen begärde de italienska myndigheterna att Tirrenigruppens ärende skulle delas upp så att ett slutligt beslut i första hand skulle kunna fattas avseende Tirrenia di Navigazione (*Tirrenia*). Skälet till begäran var de italienska myndigheternas plan att privatisera gruppen och börja med just Tirrenia, och man ville därför påskynda förfarandet för det företaget.
- (3) Kommissionen godtog de italienska myndigheternas begäran och avslutade genom kommissionens beslut 2001/851/EG ⁽³⁾ det förfarande som hade inletts avseende det stöd som genomförts till förmån för Tirrenia. Stödet förklarades förenligt med förbehåll för vissa åtaganden från de italienska myndigheternas sida.
- (4) Genom kommissionens beslut 2005/163/EG ⁽⁴⁾ (2004 års beslut) förklarades den ersättning som beviljats de andra företagen i Tirrenigruppen än Tirrenia ⁽⁵⁾ delvis förenlig med den inre marknaden, delvis förenlig på villkor att de italienska myndigheterna fullgjorde vissa åtaganden och delvis oförenlig med den inre marknaden. 2004 års beslut grundades på redovisningsuppgifter för perioden 1992–2001 och innehöll villkor för att säkerställa ersättningens förenlighet under hela löptiden för de ursprungliga avtalen (dvs. fram till 2008).
- (5) 2004 års beslut ogiltigförklarades genom tribunalens dom av den 4 mars 2009 i målen T-265/04, T-292/04 och T-504/04 ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ EUT C 28, 1.2.2012, s. 18 och EUT C 84, 22.3.2013, s. 58.

⁽²⁾ EGT C 306, 23.10.1999, s. 2. Den tidigare Tirrenigruppen bestod av företagen Tirrenia di Navigazione SpA Adriatica SpA Caremar – Campania Regionale Marittima SpA Saremar – Sardegna Regionale Marittima SpA Siremar – Sicilia Regionale Marittima SpA och Toremar – Toscana Regionale Marittima SpA.

⁽³⁾ Kommissionens beslut 2001/851/EG av den 21 juni 2001 om det statliga stöd som Italien har genomfört till förmån för rederiet Tirrenia di Navigazione (EGT L 318, 4.12.2001, s. 9).

⁽⁴⁾ Kommissionens beslut 2005/163/EG av den 16 mars 2004 om det statliga stöd som Italien har genomfört till förmån för rederierna Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar och Toremar (Gruppo Tirrenia) (EUT L 53, 26.2.2005, s. 29).

⁽⁵⁾ Särskilt Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar och Toremar.

⁽⁶⁾ Förenade målen T-265/04, T-292/04 och T-504/04, Tirrenia di Navigazione/kommissionen, ECLI:EU:T:2009:48.

- (6) Den 5 oktober 2011 inledde kommissionen, genom kommissionens beslut C(2011)6961 (2011 års beslut) ⁽⁷⁾, det formella granskningsförfarandet med avseende på olika åtgärder som Italien vidtagit till förmån för företag i den tidigare Tirreniagruppen. Granskningen rörde bland annat de ersättningar som Saremar – Sardegna Regionale Marittima (Saremar) hade beviljats för att trafikera ett antal sjöförbindelser från och med den 1 januari 2009 och ett antal andra åtgärder som det företaget hade beviljats.
- (7) 2011 års beslut offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning*. Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med synpunkter på åtgärderna i fråga.
- (8) Den 7 november 2012 utvidgade kommissionen granskningsförfarandet bland annat med avseende på vissa stödåtgärder som regionen Sardinien hade beviljat Saremar. Den 19 december 2012 antog kommissionen en ändrad version ⁽⁸⁾ av det beslutet (kommissionens beslut C(2012) 9452, 2012 års beslut).
- (9) 2012 års beslut offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* ⁽⁹⁾. Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med synpunkter på åtgärderna i fråga.
- (10) Genom en skrivelse av den 14 maj 2013 uppmanade regionen Sardinien kommissionen att separera det formella granskningsförande som inleddes genom 2011 och 2012 års beslut från åtgärderna till förmån för Saremar och att prioritera dessa åtgärder, framför allt eftersom företaget snart skulle privatiseras.
- (11) Kommissionen godtog de sardinska myndigheternas begäran och avslutade, genom kommissionens beslut (EU) 2018/261 ⁽¹⁰⁾ (2014 års beslut), det formella granskningsförfarandet med avseende på vissa åtgärder som regionen Sardinien hade beviljat till förmån för Saremar. Fyra av de fem åtgärder som regionen Sardinien vidtog till förmån för Saremar bedömdes i 2014 års beslut, med undantag för projektet "Bonus Sardo – Vacanza" (se skäl 29 i detta beslut).
- (12) Saremar och regionen Sardinien väckte talan vid tribunalen om ogiltigförklaring av 2014 års beslut. Tribunalen ogillade talan genom domen av den 6 april 2017 i mål T-219/14 ⁽¹¹⁾ och domen i mål T-220/14 ⁽¹²⁾. Varken Saremar eller regionen Sardinien överklagade dessa domar, som nu har vunnit laga kraft.
- (13) Genom kommissionens beslut (EU) 2020/1411 ⁽¹³⁾ avslutade kommissionen granskningen av de andra företagen än Tirrenia i Tirreniagruppen för perioden 1992–2008. Kommissionen slog fast att det stöd som beviljats för tillhandahållande av sjötransporttjänster (cabotage) utgjorde befintligt stöd, medan det stöd som beviljats för tillhandahållande av internationella sjötransporttjänster var förenligt med 2011 års rambestämmelser om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse ⁽¹⁴⁾.
- (14) Genom kommissionens beslut (EU) 2020/1412 ⁽¹⁵⁾ avslutade kommissionen det formella granskningsförfarandet avseende de åtgärder som Tirrenia och dess förvärvare CIN hade beviljats för perioden 2009–2020.

⁽⁷⁾ EUT C 28, 1.2.2012, s. 18.

⁽⁸⁾ Alla ändringar avsåg åtgärder till förmån för Saremar.

⁽⁹⁾ EUT C 84, 22.3.2013, s. 58.

⁽¹⁰⁾ Kommissionens beslut (EU) 2018/261 av den 22 januari 2014 om de åtgärder SA.32014 (2011/C), SA.32015 (2011/C), SA.32016 (2011/C) som regionen Sardinien har genomfört till förmån för Saremar [delgivet med nr C(2013) 9101] (EUT L 49, 22.2.2018, s. 22).

⁽¹¹⁾ Mål T-219/14, Regione autonoma della Sardegna/kommissionen, ECLI:EU:T:2017:266.

⁽¹²⁾ Mål T-220/14, Saremar/kommissionen, ECLI:EU:T:2017:267.

⁽¹³⁾ Kommissionens beslut (EU) 2020/1411 av den 2 mars 2020 om det statliga stöd nr C 64/99 (f.d. NN 68/99) som Italien har genomfört till förmån för rederierna Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar och Toremar (Tirreniagruppen) (EUT L 332, 12.10.2020, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Meddelande från kommissionen – *Europeiska unionens rambestämmelser för statligt stöd i form av ersättning för offentliga tjänster* (EUT C 8, 11.1.2012, s. 15).

⁽¹⁵⁾ Kommissionens beslut (EU) 2020/1412 av den 2 mars 2020 om de åtgärder SA.32014, SA.32015, SA.32016 (11/C) (f.d. 11/NN) som Italien har genomfört till förmån för Tirrenia di Navigazione och förvärvaren av detta företag, Compagnia Italiana di Navigazione (EUT L 332, 12.10.2020, s. 45).

- (15) Genom kommissionens beslut (EU) 2021/4268 ⁽¹⁶⁾ och kommissionens beslut (EU) 2021/4271 ⁽¹⁷⁾ avslutade kommissionen det formella granskningsförfarandet avseende de åtgärder som Siremar och Toremar och dess förvärvare hade beviljats för perioden från och med 2009.
- (16) Detta beslut avser endast de åtgärder till förmån för Saremar i 2011 respektive 2012 års beslut som inte omfattades av 2014 års beslut, såsom förklaras i skälen 28 och 29. Kommissionen kommer att behandla alla återstående åtgärder som är föremål för 2011 respektive 2012 års beslut, enligt ärendenumren SA.32014, SA.32015 och SA.32016, i separata beslut. Alla dessa återstående åtgärder rör andra företag i den tidigare Tirreniagruppen (dvs. Caremar och Laziomar).

2. BAKGRUND OCH BESKRIVNING AV DE ÅTGÄRDER SOM HAR GRANSKATS

2.1 Bakgrund

2.1.1 De ursprungliga avtalen

- (17) Tirreniagruppen ägdes ursprungligen av italienska staten genom företaget Finanziaria per i Settori Industriale e dei Servizi SpA (*Fintecna*) ⁽¹⁸⁾ och bestod av sex företag, nämligen Tirrenia, Adriatica, Caremar, Saremar, Siremar och Toremar. Dessa företag tillhandahöll sjötransporttjänster inom ramen för separata avtal om allmän trafik som ingicks med den italienska staten 1991 och som var i kraft under tjugo år, mellan januari 1989 och december 2008. Fintecna innehade 100 % av aktiekapitalet i Tirrenia. Tirrenia ägde Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar och Toremar helt och hållet (tillsammans kallade *de regionala företagen*). Adriatica, som trafikerade ett antal linjer mellan Italien och Albanien, Kroatien, Grekland och Montenegro, slogs samman med Tirrenia 2004.
- (18) Syftet med de ursprungliga avtalen var att garantera regelbundenhet och pålitlighet i ett stort antal sjötransporttjänster, främst mellan det italienska fastlandet och Sicilien, Sardinien och andra mindre italienska öar. Italienska staten beviljade i detta syfte ekonomiskt stöd i form av bidrag som betalades ut direkt till de enskilda företagen i Tirreniagruppen.
- (19) Inom ramen för det ursprungliga avtalet med staten bedrev Saremar viss helt lokal cabotagetrafik mellan Sardinien och öarna nordost och sydväst om Sardinien, samt internationell trafik till Korsika.

2.1.2 Förlängningen av de ursprungliga avtalen

- (20) De ursprungliga avtalen, inbegripet det avtal som var tillämpligt på Saremar, förlängdes tre gånger.
- (21) Genom artikel 26 i lagdekret nr 207 av den 30 december 2008, omvandlat till lag nr 14 av den 27 februari 2009, fastställdes för det första att de ursprungliga avtalen, som till en början löpte ut den 31 december 2008, skulle förlängas till den 31 december 2009.
- (22) Mot bakgrund av privatiseringen av företagen i Tirreniagruppen fastställdes för det andra genom artikel 19b i lagdekret nr 135 av den 25 september 2009 (*lagdekret 135/2009*), omvandlat till lag nr 166 av den 20 november 2009 (*2009 års lag*), att aktieinnehavet i de regionala företagen, med undantag för Siremar, skulle överföras från moderbolaget Tirrenia enligt följande:
- Från Caremar till regionen Kampanien. Därefter överförde regionen Kampanien enligt fortlevnadsprincipen trafiken på förbindelserna med Pontinska öarna till regionen Lazio (vilket innebar att Laziomar inrättades) ⁽¹⁹⁾.
 - Från Saremar till regionen Sardinien.

⁽¹⁶⁾ Ännu ej offentliggjort i *Europeiska unionens officiella tidning*.

⁽¹⁷⁾ Ännu ej offentliggjort i *Europeiska unionens officiella tidning*.

⁽¹⁸⁾ Fintecna ägs helt och hållet av ekonomi- och finansministeriet och är specialiserat på aktieförvaltning och privatiseringsprocesser, samt hantering av projekt för att rationalisera och omstrukturera företag som befinner sig i industriella, ekonomiska eller organisationstekniska svårigheter.

⁽¹⁹⁾ Denna överföring formaliserades den 1 juni 2011.

c) Från Toremar till regionen Toscana.

- (23) I 2009 års lag fastställdes också att nya avtal skulle ingås mellan italienska staten och Tirrenia och Siremar senast den 31 december 2009. På samma sätt skulle nya avtal om allmän trafik för den regionala trafiken tas fram mellan Saremar, Toremar och Caremar och respektive regionala myndigheter senast den 31 december 2009 (Sardinien och Toscana) och den 28 februari 2010 (Kampanien och Lazio). De nya avtalen om allmän trafik skulle bjudas ut för anbud tillsammans med företagen. De nya ägarna av dessa företag skulle därefter ingå respektive avtal eller avtal om allmän trafik. ⁽²⁰⁾
- (24) För detta ändamål föreskrevs det i 2009 års lag en ytterligare förlängning av de ursprungliga avtalen, inbegripet det som avsåg Saremar, från den 1 januari 2010 till den 30 september 2010.
- (25) Genom lag nr 163 av den 1 oktober 2010 om ändring av lagdekret nr 125 av den 5 augusti 2010 (2010 års lag) fastställdes ytterligare en förlängning av de ursprungliga avtalen, inbegripet det som avsåg Saremar, från den 1 oktober 2010 fram till avslutandet av privatiseringsprocesserna för Tirrenia och Siremar.

2.1.3 Genomförandet av 2014 års beslut

- (26) Genom 2014 års beslut slog kommissionen fast att två stödåtgärder som Saremar hade beviljats var oförenliga med den inre marknaden, medan två andra åtgärder inte ansågs utgöra statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget. Kommissionen beslutade i detta avseende om återkrav av
- den ersättning på 10 miljoner euro som hade utbetalats till Saremar för trafikeringen av två ytterligare rutter mellan Sardinien och fastlandet, och
 - en planerad rekaptalisering på 6 099 961 euro (varav 824 309,69 euro redan hade betalats till Saremar).
- (27) Italien har genomfört 2014 års beslut, även om vissa förfaranden ännu inte har avslutats vid tidpunkten för detta beslut. Här avses i synnerhet följande:
- I en skrivelse av den 10 april 2015 angav de italienska myndigheterna att den 15 januari 2015 hade *Tribunale di Cagliari* (förstainstansdomstolen i Cagliari) slagit fast att Saremar skulle bli föremål för ackord (*concordato preventivo*). Syftet var att sälja samtliga av Saremars tillgångar och att tillgodose borgenärernas krav samt att Saremar skulle upphöra med sin affärsverksamhet efter ett visst datum (som ursprungligen hade fastställts till den 31 december 2015). Fordringarna på statligt stöd hade tagits upp med lämplig rangordning och inbegrep upplupen återkravsränta fram till den 1 juli 2014, på 11 131 231,60 euro. Det sistnämnda datumet är det då Saremar ansökte om att bli föremål för ackord, vilket medför att ränta slutar att löpa enligt italiensk rätt ⁽²¹⁾.
 - Genom en skrivelse av den 28 oktober 2015 informerade de italienska myndigheterna kommissionen om att försäljningen av Saremars fartyg och överlåtelsen av Saremars förpliktelser vid allmän trafik skulle bli föremål för separata anbuds förfaranden. De översände även det beslut som förstainstansdomstolen i Cagliari hade utfärdat den 22 juli 2015 om godkännande av ackordet (*omologazione*) och underrättade kommissionen om att åtta intresseanmälningar hade mottagits för Saremars fartyg. Genom en skrivelse av den 21 januari 2016 bekräftade de italienska myndigheterna att Saremar skulle fortsätta att bedriva sin verksamhet fram till den 31 mars 2016. De angav även att Saremars fartyg hade sålts till företaget *Delcoservizi Srl* (*Delcoservizi*) och att det faktiska överlämnandet skulle ske senast den 30 april 2016 samt att förfarandet för tilldelning av avtalet om allmän trafik fortfarande pågick och att två intresseanmälningar hade mottagits.
 - I en skrivelse av den 19 maj 2016 angav de italienska myndigheterna att avtalet om allmän trafik hade tilldelats företaget *Delcomar Srl* (*Delcomar*). Saremar upphörde således med sjötransporttrafik den 31 mars 2016, och sedan den 1 april 2016 har den allmänna trafiken bedrivits av *Delcomar*. De italienska myndigheterna underrättade även kommissionen om att efter överlåtelsen av Saremars tillgångar, vilken också skedde den 31 mars 2016, beslutade regionstyrelsen i Sardinien att Saremar skulle likvideras, genom beslut nr 24/23 av den 22 april 2016. Regionstyrelsen konstaterade i det beslutet att Saremar hade upphört med all verksamhet den 31 mars 2016 och att företaget därför inte längre tjänade något syfte och måste likvideras, samt att en ny likvidator hade utsetts av regionen.

⁽²⁰⁾ Artikel 19b punkt 10 i lagdekret 135/2009.

⁽²¹⁾ Se punkterna 130 och 133 i kommissionens tillkännagivande om återkrav av olagligt och oförenligt statligt stöd (EUT C 247, 23.7.2019, s. 1).

- d) Genom en skrivelse av den 20 juli 2016 underrättade de italienska myndigheterna kommissionen om att baserat på de medel som hade erhållits från likvidationen av Saremars tillgångar samt skuldförteckningen kunde endast 4 452 226,42 euro gå till fordringarna på statligt stöd (cirka 40 % av fordringsbeloppen). De bekräftade dessutom att Saremar var i färd med att säga upp all sin personal och att företaget skulle tas bort från företagsregistret så snart likvidationen hade genomförts samt att det inte fanns några som helst band mellan säljaren (Saremar) och köparen (Delcoservizi) av tillgångarna. Avslutningsvis ingav de italienska myndigheterna, genom en skrivelse av den 17 juli 2017, bevis på att Saremars likvidatorer hade betalat 4 452 226,42 euro till regionen.

2.2 Åtgärder som omfattas av 2011 och 2012 års beslut

- (28) Följande åtgärder bedömdes i det formella granskningsförfarande som inleddes genom 2011 och 2012 års beslut:
- (1) Ersättningen för tillhandahållandet av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse inom ramen för förlängningen av de ursprungliga avtalen (åtgärd 1).
 - (2) Den olagliga förlängningen av undsättningsstöd till Tirrenia och Siremar (åtgärd 2).
 - (3) Privatiseringen av företagen i den tidigare Tirreniagruppen ⁽²²⁾ (åtgärd 3).
 - (4) Ersättningen för tillhandahållandet av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse enligt de framtida avtalen/avtalen om allmän trafik (åtgärd 4).
 - (5) Förtöjningsprioriteringen (åtgärd 5).
 - (6) De åtgärder som fastställs i 2010 års lag (åtgärd 6).
 - (7) Fem ytterligare åtgärder som vidtagits av regionen Sardinien till förmån för Saremar (åtgärd 7).
- (29) Genom 2014 års beslut avslutade kommissionen det formella granskningsförfarandet avseende fyra av de fem åtgärder som regionen Sardinien vidtagit till förmån för Saremar och som ingår i åtgärd 7 ovan. Förfarandet avslutades däremot inte vad gäller den femte åtgärden: projektet "Bonus Sardo – Vacanza" ⁽²³⁾. Vad Saremar beträffar har kommissionen således ännu inte tagit ställning till huruvida åtgärderna 1, 3, 4, 5, 6 och projektet "Bonus Sardo – Vacanza" är förenliga med den inre marknaden.

3. STÖDMOTTAGARENS LIKVIDITET OCH AVSAKNADEN AV EKONOMISK KONTINUITET

- (30) Kommissionen påminner om att det system med förhandskontroller från kommissionens sida av nya stödåtgärder som föreskrivs i artikel 108.3 i EUF-fördraget syftar till att undvika beviljande av stöd som är oförenligt med den inre marknaden ⁽²⁴⁾. Domstolen har upprepade gånger slagit fast, i fråga om återkrävande av oförenligt stöd, att kommissionens befogenhet att ålägga medlemsstaterna att återkräva stöd som kommissionen anser vara oförenligt med den inre marknaden syftar till att undanröja den snedvridning av konkurrensen som har uppstått genom den konkurrensfördel som stödmottagaren åtnjuter, vilket medför att den situation som förelåg innan stödet beviljades återupprättas ⁽²⁵⁾. Om ett företag inte kan återbetala stödet måste den berörda medlemsstaten således, för att genomföra återkravet, likvidera bolaget ⁽²⁶⁾, vilket innebär att företaget måste upphöra med sin verksamhet och sälja sina tillgångar under marknadsvillkor.
- (31) Ett av de främsta målen med systemet för kontroll av statligt stöd är med andra ord att förhindra beviljande av oförenligt statligt stöd. Om konkurrensen på den inre marknaden snedvrids genom att det betalas ut olagligt och oförenligt statligt stöd måste det således säkerställas att den situation som förelåg före snedvridningen av konkurrensen återställs, om så krävs, genom likvidation av stödmottagaren.

⁽²²⁾ Häri ingår CIN:s uppskjutna betalning av delar av köpeskillingen för förvärvet av Tirrenias affärgren och flera påstådda ytterligare stödåtgärder i samband med privatiseringen av Siremars affärgren (t.ex. statens motgaranti för och kapitaltillskott till Cdi).

⁽²³⁾ I 2014 års beslut angavs att detta projekt skulle bedömas i ett separat beslut.

⁽²⁴⁾ Domstolens dom av den 3 mars 2020, Vodafone Magyarorszá, C-75/18, ECLI:EU:C:2020:139, punkt 19.

⁽²⁵⁾ Domstolens dom av den 11 december 2012, kommissionen/Spanien ("Magefesa II"), C-610/10, ECLI:EU:C:2012:781, punkt 105.

⁽²⁶⁾ Domstolens dom av den 17 januari 2018, kommissionen/Grekland ("United Textiles"), C-363/16, ECLI:EU:C:2018:12, punkt 36.

- (32) Mot denna bakgrund konstaterar kommissionen att de åtgärder som ännu inte har vidtagits och som anges i skälen 28 och 29 avser antingen Saremar, som nu är i likvidation (åtgärderna 1 och projektet "Bonus Sardo – Vacanza), eller Saremars efterträdare efter privatiseringen (åtgärderna 3 eller 4), eller båda delar (åtgärderna 5 och 6). Saremar privatiserades emellertid inte, i motsats till vad som angavs och preliminärt bedömdes i skälen 149, 150, 238–246, 305 och 306 i 2012 års beslut. I stället likviderades Saremar, och dess tillgångar och avtal om allmän trafik tilldelades inom ramen för separata anbudsförfaranden.
- (33) I italiensk rätt ⁽²⁷⁾ föreskrivs att så snart ett företag går i likvidation ska dess tillgångar säljas och intäkterna från försäljningen överföras till borgenärerna, enligt rangordningen av deras fordringar i skuldförteckningen. Mot denna bakgrund måste kommissionen först få klarhet i huruvida det tjänar något till att fortsätta granskningen av Saremar. Om så inte är fallet måste kommissionen därefter fastställa huruvida ekonomisk kontinuitet kan finnas mellan Saremar och några andra företag, på grundval av domstolens praxis.
- (34) Vad Saremar beträffar konstaterar kommissionen framför allt att Saremar blev föremål för ackord och att en likvidator utsågs den 15 januari 2015, till följd av 2014 års beslut. Ackord är enligt italiensk rätt ett förfarande som i regel syftar till att säkerställa kontinuitet i affärsverksamhet. Kommissionen konstaterar emellertid att i förevarande fall godkändes företaget för ackord med överlåtelse av tillgångar (*concordato preventivo con cessione dei beni*), det vill säga ett likvidationsförfarande, i överenskommelse med borgenärerna, för försäljning av företagets tillgångar och upphörande av dess verksamhet, där verksamheten enbart får fortsätta att bedrivas under en begränsad period. Detta förfarande övervakas av en domare, som måste godkänna överenskommelsen mellan borgenärerna. Kommissionen noterar i förevarande fall att förstainstansdomstolen i Cagliari godkände överenskommelsen mellan Saremars borgenärer den 22 juli 2015 och att verksamheten fick fortsätta fram till den 31 december 2015 (se skäl 27). Kommissionen anser således att det valda förfarandet redan innebar att Saremar skulle lämna marknaden vid förfarandets slut.
- (35) Kommissionen konstaterar att Saremar i själva verket upphörde med all ekonomisk verksamhet den 31 mars 2016 (se skäl 27), inbegripet dess färjetrafik på rutten som företaget trafikerade på grundval av ett avtal om allmän trafik. Avtalet om allmän trafik gick därefter över till Delcomar. Samtidigt såldes företagets fartyg till företaget Delcoservizi. Efter försäljningen av Saremars tillgångar beslutade regionstyrelsen i Sardinien, genom beslut nr 24/23 av den 22 april 2016, att Saremar skulle likvideras.
- (36) Det ska tilläggas att Italien genomförde 2014 års beslut korrekt, om än med viss försening. Fordran på statligt stöd på 10 824 309,69 euro jämte ränta på återkrävt belopp togs upp på vederbörligt sätt i företagets skuldförteckning. Av detta belopp kunde bara omkring 4,4 miljoner euro betalas till Italien efter att Saremars tillgångar hade sålts. Eftersom insolvensförfarandet vad Saremar beträffar ledde till att företaget likviderades och inte längre bedriver någon verksamhet ⁽²⁸⁾ avslutade kommissionen dock återkravsförfarandet preliminärt genom en skrivelse av den 13 september 2017, som skickades till Italien.
- (37) Mot bakgrund av ovanstående konstaterar kommissionen att Saremar inte har bedrivit någon ekonomisk verksamhet på över fem år nu, att dess tillgångar har sålts, att personalen har sagts upp och att företaget kommer att tas bort från företagsregistret så snart likvidationsförfarandet har slutförts. Alla eventuella snedvridningar av konkurrensen eller effekter på handeln av de åtgärder som avses i skälen 28 och 29 upphörde så snart Saremar hade lagt ned sin verksamhet. Det återkrav som följde av 2014 års beslut tillgodosågs dessutom endast delvis (till cirka 40 % av fordringsbeloppet, se skälen 27 och 36).
- (38) Kommissionen konstaterar mot denna bakgrund att båda ovannämnda mål med kontroll av statligt stöd och återkrav, det vill säga att förhindra beviljande av oförenligt statligt stöd och säkerställa att den situation som förelåg före den snedvridning av konkurrensen som har orsakats av det statliga stöd som är oförenligt med den inre marknaden återupprättas, redan är uppfyllda. Saremar är nämligen inte längre någon ekonomisk aktör som är aktiv på marknaden och är redan i likvidation, och fordringarna på statligt stöd kunde endast tillgodoses till viss del efter försäljningen av Saremars tillgångar, eftersom medel saknades. Det tjänar således ingenting till att fortsätta granskningen vad Saremar beträffar.

⁽²⁷⁾ Regio Decreto 16 marzo 1942, n. 267, i dess ändrade lydelse (den så kallade konkurslagen).

⁽²⁸⁾ Se punkt 129 i kommissionens tillkännagivande om återkrav av olagligt och oförenligt statligt stöd (EUT C 247, 23.7.2019, s. 1).

- (39) Vad gäller frågan om eventuell ekonomisk kontinuitet mellan Saremar och dess efterträdare kan följande omständigheter beaktas enligt rättspraxis: föremålet för överföringen (tillgångar och skulder, bibehållen personalstyrka, specifika uppsättningar av tillgångar (*bundled assets*), priset för överlåtelsen, identitet mellan köparföretagets och ursprungsföretagets ägare, den tid då överföringen genomfördes (efter påbörjandet av undersökningen, efter inledandet av förfarandet eller efter det slutliga beslutet) och den ekonomiska logiken i transaktionen ⁽²⁹⁾.
- (40) Mot denna bakgrund konstaterar kommissionen att det redan har bedömts, inom ramen för återkravsförfarandet för genomförandet av 2014 års beslut, huruvida skyldigheten att återbetala det stöd som Saremar beviljats borde utvidgas till att omfatta andra företag som stödmottagarens tillgångar eller verksamhet kan ha överförts till. Kommissionen godtog i själva verket inom det återkravsförfarandet att återbetalningsskyldigheten enbart skulle avse Saremar och utslöt att det fanns någon ekonomisk kontinuitet med Delcomar eller Delcoservizi (tillsammans kallade *efterträdarna*), av följande skäl:
- Tillhandahållandet av färjetrafik på rutten på grundval av ett avtal om allmän trafik och fartygen överläts genom två separata, öppna, offentliga och icke-diskriminerande anbudsförfaranden.
 - Saremars personal sades upp och endast en del därav återanställdes av efterträdarna ⁽³⁰⁾.
 - Efterträdarna är privata aktörer medan Saremar är helägt av regionen Sardinien, vilket innebär att ingen koppling kunde fastställas mellan säljaren och köparen av tillgångarna.
 - Efterträdarnas beslut om att investera eller lämna anbud utgör marknadsbeslut.
- (41) Sedan det preliminära avslutandet av återkravsärendet har kommissionen inte mottagit någon information som skulle få den att ändra sin ståndpunkt i denna fråga. På grundval av den information som finns att tillgå kan det således utslutas att det finns ekonomisk kontinuitet mellan Saremar och Delcomar och/eller mellan Saremar och Delcoservizi. Kommissionen kommer ändå att noga följa likvidationen av Saremar tills det att företaget har tagits bort från handelsregistret. Detta är det enda sättet för att kommissionen slutligt ska kunna avsluta återkravsförfarandet med avseende på 2014 års beslut ⁽³¹⁾.
- (42) Med tanke på likvidationen av Saremar och avsaknaden av ekonomisk kontinuitet med företagets efterträdare tjänar det inte längre någonting till att genomföra det formella granskningsförfarande som inleddes i enlighet med artikel 108.2 första stycket i EUF-fördraget med avseende på de åtgärder som ännu inte har vidtagits och som har beviljats till förmån för Saremar eller dess efterträdare.
- (43) Detta beslut vare sig rör eller påverkar andra frågor som omfattas av 2011 respektive 2012 års beslut ⁽³²⁾ eller som kommissionen uppmärksammades på av berörda parter under den granskning som inleddes genom de besluten.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Härmed avslutas det förfarande som inleddes den 5 oktober 2011 i enlighet med artikel 108.2 första stycket i EUF-fördraget och som utvidgades den 19 december 2012 med avseende på Saremar och dess efterträdare.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien.

⁽²⁹⁾ Mål T-121/15, Fortischem a.s./kommissionen, ECLI:EU:T:2019:684, punkt 208.

⁽³⁰⁾ Enligt den information som kommissionen har tillgång till har Delcomar återanställt mindre än 20 % av Saremars personal.

⁽³¹⁾ Se punkterna 136–140 i kommissionens tillkännagivande om återkrav av olagligt och oförenligt statligt stöd (EUT C 247, 23.7.2019, s. 1).

⁽³²⁾ Se skälen 6 och 8 i detta beslut.

Utfärdat i Bryssel den 30 september 2021.

På kommissionens vägnar
Margrethe VESTAGER
Ledamot av kommissionen

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2022/757

av den 11 maj 2022

om ändring av genomförandebeslut (EU) 2021/1182 vad gäller harmoniserade standarder för ledningssystem för kvalitet, sterilisering och tillämpning av ett system för riskhantering för medicintekniska produkter

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG⁽¹⁾, särskilt artikel 10.6, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 8.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/745⁽²⁾ ska produkter som överensstämmer med tillämpliga harmoniserade standarder, eller tillämpliga delar av dessa standarder, till vilka hänvisningar har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, presumeras överensstämma med de krav i den förordningen som omfattas av dessa standarder eller delar av dem.
- (2) Förordning (EU) 2017/745 ersatte rådets direktiv 90/385/EEG⁽³⁾ och 93/42/EEG⁽⁴⁾ den 26 maj 2021.
- (3) Genom genomförandebeslut C(2021) 2406⁽⁵⁾ begärde kommissionen att Europeiska standardiseringskommittén (CEN) och Europeiska kommittén för elektroteknisk standardisering (Cenelec) skulle revidera de befintliga harmoniserade standarder om medicintekniska produkter som utarbetats till stöd för direktiven 90/385/EEG och 93/42/EEG och utarbeta nya harmoniserade standarder till stöd för förordning (EU) 2017/745.
- (4) På grundval av begäran i genomförandebeslut C(2021) 2406 har CEN och Cenelec reviderat de harmoniserade standarderna EN 285:2015 och EN ISO 14971:2019, till vilka inga hänvisningar har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, för att ta hänsyn till den senaste tekniska och vetenskapliga utvecklingen och för att anpassa dem till kraven i förordning (EU) 2017/745. Till följd av detta antogs den reviderade harmoniserade standarden EN 285:2015+A1:2021 om sterilisering och ändringen EN ISO 14971:2019/A11:2021 av den harmoniserade standarden EN ISO 14971:2019 om tillämpning av ett system för riskhantering för medicintekniska produkter.
- (5) Kommissionen har tillsammans med CEN och Cenelec bedömt huruvida de harmoniserade standarderna EN 285:2015+A1:2021 och EN ISO 14971:2019, i dess ändrade lydelse enligt EN ISO 14971:2019/A11:2021, överensstämmer med den begäran som anges i genomförandebeslut C(2021) 2406.
- (6) De harmoniserade standarderna EN 285:2015+A1:2021 och EN ISO 14971:2019, i dess ändrade lydelse enligt EN ISO 14971:2019/A11:2021, uppfyller de krav i förordning (EU) 2017/745 som de syftar till att omfatta. Hänvisningarna till de harmoniserade standarderna EN 285:2015+A1:2021 och EN ISO 14971:2019 och till ändringen av den sistnämnda standarden bör därför offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

⁽¹⁾ EUT L 316, 14.11.2012, s. 12.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/745 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter, om ändring av direktiv 2001/83/EG, förordning (EG) nr 178/2002 och förordning (EG) nr 1223/2009 och om upphävande av rådets direktiv 90/385/EEG och 93/42/EEG (EUT L 117, 5.5.2017, s. 1).

⁽³⁾ Rådets direktiv 90/385/EEG av den 20 juni 1990 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om aktiva medicintekniska produkter för implantation (EGT L 189, 20.7.1990, s. 17).

⁽⁴⁾ Rådets direktiv 93/42/EEG av den 14 juni 1993 om medicintekniska produkter (EGT L 169, 12.7.1993, s. 1).

⁽⁵⁾ Commission Implementing Decision C(2021) 2406 of 14 April 2021 on a standardisation request to the European Committee for Standardization and the European Committee for Electrotechnical Standardization as regards medical devices in support of Regulation (EU) 2017/745 of the European Parliament and of the Council and *in vitro* diagnostic medical devices in support of Regulation (EU) 2017/746 of the European Parliament and of the Council (inte översatt till svenska).

- (7) I bilagan till kommissionens genomförandebeslut (EU) 2021/1182 ⁽⁶⁾ förtecknas hänvisningar till de harmoniserade standarder som utarbetats till stöd för förordning (EU) 2017/745.
- (8) För att säkerställa att hänvisningarna till de harmoniserade standarder som utarbetats till stöd för förordning (EU) 2017/745 förtecknas i en enda rättsakt bör hänvisningarna till de harmoniserade standarderna EN 285:2015 +A1:2021 och EN ISO 14971:2019 och till ändringen av den sistnämnda standarden införas i genomförandebeslut (EU) 2021/1182.
- (9) Hänvisningarna till den harmoniserade standarden EN ISO 13485:2016 om ledningssystem för kvalitet och till dess ändring EN ISO 13485:2016/A11:2021 offentliggörs i genomförandebeslut (EU) 2021/1182. Detta offentliggörande omfattar dock inte hänvisningen till rättelsen av den standarden – EN ISO 13485:2016/AC:2018. I denna rättelse korrigeras bara formella aspekter i det europeiska förordet och i de informativa bilagorna, utan att det påverkar den harmoniserade standardens sakinhåll. Den harmoniserade standarden EN ISO 13485:2016, i dess ändrade lydelse enligt EN ISO 13485:2016/A11:2021 och efter rättelsen genom EN ISO 13485:2016/AC:2018, uppfyller de krav i förordning (EU) 2017/745 som den syftar till att omfatta. För att säkerställa att rättelserna genom EN ISO 13485:2016/AC:2018 tillämpas i samband med presumtion om överensstämmelse med tillämpliga krav i förordning (EU) 2017/745 måste hänvisningen till den rättelsen införas i genomförandebeslut (EU) 2021/1182. Av skäl som rör rättslig säkerhet bör hänvisningen till rättelsen EN ISO 13485:2016/AC:2018 offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* med retroaktiv verkan.
- (10) Genomförandebeslut (EU) 2021/1182 bör därför ändras i enlighet med detta.
- (11) Överensstämmelse med en harmoniserad standard ger en presumtion om överensstämmelse med motsvarande väsentliga krav i unionens harmoniseringslagstiftning från och med dagen för offentliggörande av hänvisningen till en sådan standard i *Europeiska unionens officiella tidning*. Detta beslut bör därför träda i kraft samma dag som det offentliggörs.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Bilagan till genomförandebeslut (EU) 2021/1182 ska ändras i enlighet med bilagan till det här beslutet.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Punkt 1 i bilagan ska tillämpas från och med den 5 januari 2022.

Utfärdat i Bryssel den 11 maj 2022.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande

⁽⁶⁾ Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2021/1182 av den 16 juli 2021 om de harmoniserade standarder för medicintekniska produkter som utarbetats till stöd för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/745 (EUT L 256, 19.7.2021, s. 100).

BILAGA

Bilagan till genomförandebeslut (EU) 2021/1182 ska ändras på följande sätt:

1. Post nr 10 ska ersättas med följande:

Nr	Hänvisning till standard
"10.	EN ISO 13485:2016 Medicintekniska produkter – Ledningssystem för kvalitet – Krav för regulatoriska ändamål (ISO 13485:2016) EN ISO 13485:2016/AC:2018 EN ISO 13485:2016/A11:2021"

2. Följande poster ska läggas till:

Nr	Hänvisning till standard
"15.	EN 285:2015+A1:2021 Sterilisering – Ångsterilisatorer – Stora autoklaver
16.	EN ISO 14971:2019 Medicintekniska produkter – Tillämpning av ett system för riskhantering för medicintekniska produkter (ISO 14971:2019) EN ISO 14971:2019/A11:2021"

REKOMMENDATIONER

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION (EU) 2022/758

av den 27 april 2022

om skydd för journalister och människorättsförsvarare som deltar i den offentliga debatten mot uppenbart ogrundade rättsprocesser och rättegångsmissbruk (*strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt*)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen (*EU-fördraget*) ska unionen bygga på värdena respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter.
- (2) Enligt artikel 10.3 i EU-fördraget har varje medborgare rätt att delta i unionens demokratiska liv. I Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*) föreskrivs bland annat rätten till respekt för privatlivet och familjelivet (artikel 7), skydd av personuppgifter (artikel 8), yttrandefrihet och informationsfrihet, vilket innefattar respekt för mediernas frihet och mångfald (artikel 11) samt rätten till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol (artikel 47).
- (3) Den rätt till yttrandefrihet och informationsfrihet som fastställs i artikel 11 i stadgan innefattar åsiktsfrihet samt frihet att ta emot och sprida uppgifter och tankar utan offentlig myndighets inblandning och oberoende av territoriella gränser. Även om detta inte är en absolut rättighet måste varje begränsning av den vara föreskriven i lag och förenlig med det väsentliga innehållet i rättigheten; begränsningar får endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter (artikel 52.1 i stadgan).
- (4) Enligt artikel 52.3 i stadgan och förklaringarna till stadgan bör dess artikel 11 ha samma innebörd och räckvidd som artikel 10 om yttrandefrihet och informationsfrihet i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, såsom den tolkats av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Rätten till yttrandefrihet och informationsfrihet skyddas genom artikel 10 i konventionen. Inom konventionens tillämpningsområde måste varje begränsning vara föreskriven i lag, vara nödvändig i ett demokratiskt samhälle och svara mot de legitima mål som fastställs i artikel 10.2 i konventionen.
- (5) Genom konventionen införs även en positiv skyldighet för de avtalslutande staterna att skydda mediernas frihet och mångfald och skapa förutsättningar som främjar deltagande i den offentliga debatten ⁽¹⁾. I rättspraxis vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna fastställs att yttrandefriheten utgör en av de viktigaste grunderna i ett demokratiskt samhälle och inte bara gäller uppgifter eller tankar som upplevs som positiva eller som anses vara

⁽¹⁾ Se till exempel domen av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna av den 14 september 2010, Dink/Turkiet (ansökningarna nr 2668/07, 6102/08, 30079/08, 7072/09 och 7124/09), punkt 137. Se även, angående de positiva skyldigheterna enligt artikel 10 i konventionen, rapporten från utredningstjänsten vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, https://www.echr.coe.int/documents/research_report_article_10_eng.pdf.

harmlösa eller ointressanta, utan även sådana som kan såra, chockera eller oroa en stat eller dess befolkningsgrupper^(?). Domstolen har vidare slagit fast att även små och informella kampanjgrupper måste kunna verka i ett demokratiskt samhälle och att det finns ett starkt allmänintresse av att grupper och personer även utanför mittfåran kan bidra till den offentliga debatten genom att sprida uppgifter och tankar i frågor av allmänt samhällsintresse^(?).

- (6) Journalister har en viktig roll när det gäller att främja den offentliga debatten samt förmedla och ta emot information, åsikter och tankar⁽⁴⁾. Det är mycket viktigt att de får det utrymme de behöver för att kunna bidra till en öppen, fri och rättvis debatt och motverka desinformation och annan manipulativ inblandning av till exempel aktörer från tredjeländ. Journalister bör kunna utöva sitt värv för att säkerställa att medborgarna i Europas demokratiska samhällen kan ta del av en mångfald av åsikter.
- (7) Även människorättsförsvarare har en viktig roll i de europeiska demokratierna, inte minst för att värna grundläggande rättigheter, demokratiska värden, social inkludering, miljöskydd och rättsstatsprincipen. De bör kunna delta aktivt i det offentliga livet och yttra sig i politiska frågor och beslutsprocesser utan att behöva oroa sig för hot. Med *människorättsförsvarare* avses personer eller organisationer som försvarar grundläggande rättigheter och andra rättigheter, däribland miljö- och klimaträttigheter, kvinnors rättigheter, rättigheter för hbtqi-personer, rättigheter för personer med minoritetsbakgrund vad gäller ras eller etniskt ursprung, arbetstagares rättigheter eller religionsfrihet.
- (8) Det är en förutsättning för en välmående och blomstrande demokrati att alla kan delta aktivt i den offentliga debatten. För att säkerställa ett meningsfullt deltagande bör alla ha tillgång till tillförlitlig information som gör att de kan bilda sig en egen uppfattning och använda sitt eget omdöme i ett offentligt rum där olika åsikter kan uttryckas fritt.
- (9) För att främja en sådan miljö är det viktigt att skydda journalister och människorättsförsvarare mot uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten (s.k. *munkavleprocesser* [eng. *SLAPPs*]). Det handlar om rättsprocesser som antingen är uppenbart ogrundade, eller helt eller delvis ogrundade, där det finns inslag av missbruk som ger anledning att tro att det huvudsakliga syftet med rättsprocessen är att hindra, begränsa eller bestraffa deltagande i den offentliga debatten. Indikationer på sådant missbruk kan vara att rättsanspråken, eller en del av dem, är oproportionerliga, orimliga eller oskäligen, att sökandena har lagt fram flera rättsanspråk i liknande ärenden eller att det före den uppenbart ogrundade rättsprocessen eller rättegångsmissbruket har förekommit trakasserier eller hot från sökandens eller dess företrädares sida. Sådana mål utgör ett missbruk av rättsprocessen och belastar i onödan domstolarna, eftersom syftet inte är att skipa rättvisa, utan att trakassera och tysta svarandena. Utdragna processer skapar en belastning på nationella domstolssystem.
- (10) Uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten innebär att rättssystemet missbrukas på en rad olika sätt, framför allt genom civilrättsliga eller straffrättsliga mål, men även genom förvaltningsrättsliga mål, och med återopande av olika rättsliga grunder.

(?) Se domen av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna av den 7 december 1976, *Handyside/Förenade kungariket* (ansökan nr 5493/72), punkt 49.

(?) Se domen av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna av den 15 februari 2005, *Steel och Morris/Förenade kungariket* (ansökan nr 68416/01), punkt 89.

(4) I rekommendation CM/Rec(2022)4 från Europarådets ministerkommitté om främjande av en gynnsam miljö för god journalistik i den digitala tidsåldern föreskrivs att journalistik av hög kvalitet som vilar på yrkesetiska grunder och antar olika former beroende på geografisk, rättslig och samhällelig kontext tjänar det dubbla syftet att dels agera som allmänhetens väktare i demokratiska samhällen, dels bidra till allmänhetens medvetenhet och upplysning, https://search.coe.int/cm/pages/result_details.aspx?objectid=0900001680a5ddd0. I resolution 2213 (2018) om journalisters ställning i Europa, som antogs av Europarådets parlamentariska församling, sägs vad gäller professionella journalister att de har i uppdrag att ge allmänheten information i allmänna eller specifika frågor av intresse på ett så ansvarsfullt och objektivt sätt som möjligt, https://search.coe.int/cm/pages/result_details.aspx?objectid=0900001680a5ddd0

- (11) Sådana rättsprocesser inleds ofta av mäktiga privatpersoner eller juridiska personer (till exempel lobbygrupper, företag och statliga organ) i ett försök att tysta den offentliga debatten. Det finns ofta en obalans i maktförhållandet mellan parterna, där sökanden har en starkare ekonomisk eller politisk ställning än svaranden. Även om en den inte alltid är ett inslag i uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk kan en sådan obalans i maktförhållandet avsevärt öka de skadliga effekterna och den avskräckande inverkan på deltagande i den offentliga debatten.
- (12) Uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten kan ha en negativ inverkan på journalisters och människorättsförsvares trovärdighet och anseende, och även uttömma deras ekonomiska och andra resurser. De kan även få negativa psykologiska konsekvenser för de personer som utgör måltavlor och deras familjer. Uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten gör det svårare för journalister och människorättsförsvare att verka. Sådana rättsprocesser kan fördröja eller stoppa offentliggörandet av information i frågor av allmänt intresse. De kan mer generellt ha en avskräckande inverkan på journalister och människorättsförsvare genom att framför allt leda till självcensur av rädsla för framtida rättsprocesser, vilket i sin tur kan leda till en utarmning av den offentliga debatten som är negativ för samhället som helhet. Utdragna rättsprocesser, ekonomisk press och hotet om straffrättsliga påföljder är starka verktyg för att skrämja och tysta kritiska röster.
- (13) De som blir måltavlor för uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten dras ofta in i flera rättsprocesser i flera olika jurisdiktioner samtidigt. Rättsprocesser som inleds i en medlemsstats jurisdiktion mot en person med hemvist i en annan medlemsstat är i regel mer komplicerade och kostsamma för svaranden. Sökande i uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten kan dessutom använda olika processrättsliga verktyg för att dra ut på förfarandet och öka kostnaderna, eller väcka talan i en jurisdiktion som de uppfattar som gynnsam för deras mål i stället för vid den domstol som är bäst lämpad att pröva ärendet.
- (14) Uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten blir allt vanligare i Europeiska unionen. På senare tid har olika undersökningar ⁽⁵⁾ visat att sådana rättsprocesser ökar i samtliga medlemsstater.
- (15) I sin resolution av den 25 november 2020 ⁽⁶⁾ fördömde Europaparlamentet användningen av strategiska rättegångar mot allmänhetens deltagande (här kallat *munkavleprocesser*) för att tysta eller skrämja undersökande journalister och medier och skapa ett klimat av rädsla kring deras rapportering om vissa ämnen, samt uppmanade kommissionen att utarbeta ett förslag för att stoppa dem. I sin resolution ⁽⁷⁾ av den 11 november 2021, *Stärkande av demokratin och mediernas frihet och mångfald i EU: otillbörlig användning av civil- och straffrättsliga åtgärder för att tysta journalister, icke-statliga organisationer och det civila samhället*, lyfte Europaparlamentet än en gång upp detta fenomen och att det behövs effektiva skyddsåtgärder för de som utsätts i hela unionen.

⁽⁵⁾ *Academic network on European citizenship rights, Ad hoc request – SLAPP in the EU context*, 29 maj 2020, https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/ad-hoc-literature-review-analysis-key-elements-slapp_en.pdf, s. 4 och *Academic network on European citizenship rights, Strategic Lawsuits Against Public Participation (SLAPP) in the European Union: A comparative study*, 30 juni 2021, https://ec.europa.eu/info/files/strategic-lawsuits-against-public-participation-slapp-european-union-comparative-study_en.

⁽⁶⁾ P9_TA(2020)0320. I denna resolution upprepade parlamentet även villkoren i sin resolution av den 28 mars 2019 (P8_TA(2019)0328).

⁽⁷⁾ P9_TA(2021)0451.

- (16) Europarådets plattform för att främja skyddet av journalistik och journalisters säkerhet ⁽⁸⁾ rapporterar även att antalet anmälningar av allvarliga hot mot journalisters säkerhet och mediefriheten i Europa har ökat, vilket inkluderar flera fall av juridisk skrämeltaktik. I 2021 års årliga rapport från partnerorganisationerna till Europarådets plattform för att främja skyddet av journalistik och journalisters säkerhet framhölls också att anmälningar som handlade om munkavleprocesser ökade påtagligt 2020 jämfört med året innan, i fråga om både antal och berörda jurisdiktioner som är medlemmar i Europarådet ⁽⁹⁾. I sin rekommendation om skydd för journalistik och säkerhet för journalister och andra medieaktörer ⁽¹⁰⁾ av den 13 april 2016 uppmanade Europarådet sina medlemsstater att vidta nödvändiga rättsliga och/eller andra åtgärder för att förhindra oseriös, otillbörlig eller illvillig användning av lagstiftning och rättsliga förfaranden för att skrämja och tysta journalister och andra medieaktörer.
- (17) I kommissionens rapporter om rättsstatsprincipen 2020 ⁽¹¹⁾ och 2021 ⁽¹²⁾ understryks att journalister och andra som bidrar till att skydda allmänintresset i flera av medlemsstaterna allt oftare utsätts för olika typer av hot och attacker i samband med sina publikationer och sitt arbete, däribland munkavleprocesser.
- (18) Ett särskilt flagrant exempel på hur rättsprocesser har utnyttjas för att hindra deltagande i den offentliga debatten är fallet med journalisten Daphne Caruana Galizia, som när hon mördades hade dragits in i fler än 40 civil- och straffrättsliga förtalsprocesser till följd av sitt undersökande journalistiska arbete.
- (19) I sin handlingsplan för demokrati ⁽¹³⁾, som lades fram den 3 december 2020, framhöll kommissionen både den viktiga roll som en mångfald av fria medier har i demokratier och civilsamhällets betydelse. Handlingsplanen tar bland annat upp att en mångfald av fria medier är viktiga för att medborgarna ska kunna fatta välgrundade beslut och för att bekämpa informationsmanipulering och inblandning genom exempelvis desinformation. I detta sammanhang har kommissionen redan antagit rekommendation (EU) 2021/1534 om säkerställande av journalisters och andra mediearbetares skydd, säkerhet och egenmakt i Europeiska unionen ⁽¹⁴⁾. Syftet med den rekommendationen är att alla mediearbetare ska ha säkrare arbetsvillkor, fritt från rädsla och hotelser både på och utanför nätet. Med tanke på att uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten utgör ett allt större hot mot mediefrihet och deltagande i den offentliga debatten bör unionen utveckla en enhetlig och effektiv policy för att motverka sådana processer. Denna rekommendation kompletterar rekommendation (EU) 2021/1534 genom att innehålla särskilda rekommendationer vad gäller uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten. Förutom journalister och andra mediearbetare omfattar den även skydd av människorättsförsvarare. Denna rekommendation bör angripa det specifika hot som uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten utgör och därmed bidra till att systemet med viker och motviker i en välmående demokrati fungerar som det ska. Den bör ge medlemsstaterna vägledning så att de kan vidta effektiva, lämpliga och proportionerliga åtgärder för att hantera sådana rättsprocesser och i detta sammanhang särskilt skydda journalister och människorättsförsvarare. Rekommenderade åtgärder bör till exempel vara insatser för att öka medvetenheten och expertkunskaperna hos framför allt juridiska yrkesgrupper och personer som utsätts för uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten, så att de som blir måltavlor för sådana rättsprocesser får stöd och för att möjliggöra en bättre övervakning.

⁽⁸⁾ Sedan 2015 har Europarådets plattform underlättat sammanställningen och spridningen av information om allvarliga problem när det gäller mediefrihet och journalisters säkerhet i Europarådets medlemsstater. De deltagande partnerorganisationerna – inbjudna icke-statliga organisationer och journalistförbund – anmäler brott mot mediefriheten och offentliggör årliga rapporter om situationen för mediefriheten och journalisters säkerhet i Europa. Europarådets medlemsstater förväntas agera och hantera problemen och informera plattformen om vilka åtgärder som vidtagits till följd av anmälningarna. Den låga svarsfrekvensen bland Europarådets medlemsstater, vilka även är medlemsstater i EU, visar att mer måste göras, <https://www.coe.int/en/web/media-freedom>.

⁽⁹⁾ Under 2021 offentliggjordes 282 anmälningar på plattformen för att främja skyddet av journalistik och journalisters säkerhet (coe.int), varav flera gällde juridisk skrämeltaktik, dvs. opportunistiskt, godtyckligt eller okynnesprocessande genom åberopande av bland annat lagar om förtal, bekämpning av terrorism, nationell säkerhet, huliganism eller bekämpning av extremism. I 2021 års årliga rapport från partnerorganisationerna till Europarådets plattform för att främja skyddet av journalistik och journalisters säkerhet noterades en ökning under 2020 jämfört med året innan, i fråga om både antal och berörda jurisdiktioner som är medlemmar i Europarådet – 1680a2440e (coe.int).

⁽¹⁰⁾ Ministerkommitténs rekommendation CM/Rec(2016)4 till medlemsstaterna om skydd för journalistik och säkerhet för journalister och andra medieaktörer, https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016806415d9#_ftn1.

⁽¹¹⁾ COM(2020) 580 final av den 30 september 2020.

⁽¹²⁾ COM(2021) 700 final av den 20 juli 2021.

⁽¹³⁾ COM(2020) 790 final av den 3 december 2020.

⁽¹⁴⁾ Kommissionens rekommendation (EU) 2021/1534 av den 16 september 2021 om säkerställande av journalisters och andra mediearbetares skydd, säkerhet och egenmakt i Europeiska unionen (EUT L 331, 20.9.2021, s. 8).

- (20) För att fastställa ett effektivt skydd mot uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten och förhindra att fenomenet får fäste i unionen bör medlemsstaterna säkerställa att deras rättsliga ramar för civil-, straff-, handels- och förvaltningsrättsliga processer innehåller de skyddsåtgärder som behövs för att hantera sådana rättsprocesser med full respekt för demokratiska värden och grundläggande rättigheter, inbegripet rätten till en opartisk domstol och rätten till yttrandefrihet. För att fastställa ett konsekvent och effektivt skydd mot uppenbart ogrundade rättsprocesser som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten bör medlemsstaterna sträva efter att göra det möjligt att avvisa sådana ärenden i ett tidigt skede. De bör även sträva efter att fastställa andra rättsmedel mot rättegångsmissbruk, närmare bestämt en möjlighet att ålägga sökande som har missbrukat rättegångsförfarandet i syfte att hindra deltagande i den offentliga debatten att bära samtliga rättegångskostnader, att besluta om skadestånd till fysiska eller juridiska personer som har lidit skada på grund av sådana rättsprocesser, samt att utdöma effektiva, proportionerliga och avskräckande böter för den part som väckt talan i sådana rättsprocesser. Det främsta syftet med att ge domstolarna möjlighet att utdöma böter är att avskräcka potentiella sökande från att missbruka rättegångsförfarandet i syfte att hindra deltagande i den offentliga debatten. Sådana böter bör stå i proportion till de inslag av rättegångsmissbruk som har identifierats. När domstolarna fastställer bötesbeloppet bör de ta hänsyn till den skadliga eller avskräckande inverkan på deltagande i den offentliga debatten som rättsprocesserna kan ha, bland annat med avseende på rättsanspråkets karaktär, om sökanden har inlett flera eller samordnade rättsprocesser i liknande ärenden och om det har gjorts försök att skrämja, trakassera eller hota svaranden.
- (21) Medlemsstaterna bör sträva efter att i sin nationella lagstiftning införa liknande skyddsåtgärder för inhemska ärenden som de som ingår i EU-rättsakter för att motverka uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten när det gäller civilrättsliga mål med gränsöverskridande implikationer. Detta skulle ge ett konsekvent och effektivt skydd mot sådana rättsprocesser och bidra till att förhindra att fenomenet får fäste i unionen.
- (22) Medlemsstaterna bör framför allt se över sina nuvarande rättsliga ramar när det gäller förtal för att säkerställa att begrepp och definitioner inte kan åberopas av målsägande mot journalister eller människorättsförsvarare i samband med uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten.
- (23) För att förhindra en avskräckande inverkan på deltagande i den offentliga debatten bör medlemsstaterna säkerställa att bötesbeloppen för förtal inte är orimliga eller oproportionerliga. De bör framför allt utgå från Europarådets riktlinjer och rekommendationer ⁽¹⁵⁾ med avseende på den rättsliga ramen för förtal, i synnerhet straffrätten. I detta sammanhang uppmanas medlemsstaterna att avskaffa fängelsestraff för förtal i sina rättsliga ramar. I sin resolution 1577 (2007) ⁽¹⁶⁾ uppmanade Europarådets parlamentariska församling medlemsstater som fortfarande har fängelsestraff för förtal att utan dröjsmål avskaffa dem, även om de inte tillämpas i praktiken. Medlemsstaterna uppmanas även att främja användning av förvaltnings- eller civilrätten för att hantera förtalsmål, under förutsättning att dessa bestämmelser har en mindre repressiv verkan än bestämmelserna i straffrätten ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁵⁾ Se bland annat parlamentariska församlingens resolution 1577 *Towards decriminalisation of defamation* (2007) (Mot avkriminalisering av förtal), <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17588&lang=en>, parlamentariska församlingens rekommendation 1814 *Towards decriminalisation of defamation* (2007) (Mot avkriminalisering av förtal), <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17587&lang=en>, undersökningen *Freedom of expression and defamation. A study of the case-law of the European Court of Human Rights* (2012) (Yttrandefrihet och förtal. En undersökning av rättspraxis vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna) från Europarådets generalsekretariat, <https://rm.coe.int/study-on-the-alignment-of-laws-and-practices-concerning-alignment-of-l/16804915c5>, och Europarådets senaste undersökning av rättspraxis vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (2016), <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806ac95b>.

⁽¹⁶⁾ Resolution 1577 (2007) från Europarådets parlamentariska församling av den 4 oktober 2007 om avkriminalisering av förtal, <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17588&lang=en>.

⁽¹⁷⁾ Se även allmän kommentar nr 34 artikel 19 från FN:s människorättsråd om åsikts- och yttrandefrihet av den 12 september 2011, <https://www2.ohchr.org/english/bodies/hrc/docs/gc34.pdf> och den särskilda rapporten om juridiska trakasserier och missbruk av rättssystemet mot medierna som offentliggjordes av representanten för mediefrihet inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa den 23 november 2021, https://www.osce.org/files/f/505075_0.pdf.

- (24) Förtalsmål bör bara handläggas enligt ett straffrättsligt förfarande som en sista utväg; förvaltnings- eller civilrättsliga förfaranden bör användas i första hand i linje med riktlinjerna från internationella organisationer. FN:s människorättsråd⁽¹⁸⁾ och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa⁽¹⁹⁾ har rekommenderat att förtal ska strykas ur den straffrättsliga lagstiftningen. Även Europarådet har framfört reservationer i detta sammanhang⁽²⁰⁾.
- (25) Rätten till skydd av personuppgifter konkretiseras närmare i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679⁽²¹⁾. Rätten till skydd av personuppgifter är inte en absolut rättighet. I artikel 85 i den allmänna dataskyddsförordningen föreskrivs att medlemsstaterna i lag ska förena rätten till skydd av personuppgifter med yttrande- och informationsfriheten, inbegripet behandling som sker för journalistiska ändamål eller för akademiskt, konstnärligt eller litterärt skapande.
- (26) Medlemsstaterna bör uppmana självreglerande organ och juristsamfund att om nödvändigt anpassa sina yrkesetiska regler, inbegripet uppförandekoder, till denna rekommendation. Medlemsstaterna bör i relevanta fall även säkerställa att uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten omfattas av de yrkesetiska regler, samt tillhörande disciplinära sanktioner, som ska hindra eller förbjuda juridiska yrkesgrupper från att agera på ett sätt som kan utgöra rättegångsmissbruk eller strida mot deras andra yrkesmässiga förpliktelser avseende rättsprocessens integritet. Detta bör åtföljas av lämpliga upplysnings- och utbildningsinsatser för att öka kunskaperna om och effekterna av befintliga yrkesetiska regler som är relevanta när det gäller uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten.
- (27) De juridiska yrkesgrupperna är nyckelaktörer i uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten, eftersom de antingen företräder målsägande, åtalar enskilda personer eller dömer i tvister. Det är därför av yttersta vikt att de har de kunskaper och den kompetens som krävs för deras uppdrag. Medlemsstaterna bör stödja och tillhandahålla utbildningsmöjligheter för de juridiska yrkesgrupperna. Utbildning kan bidra väsentligt till att öka deras kunskaper och förmåga att upptäcka uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten, inbegripet fall där tredjeländer är inblandade, och vidta lämpliga åtgärder. Sådan utbildning bör riktas till domstolsväsendet och dess personal på alla nivåer – domare, åklagare och övrig personal på domstolar och åklagarmyndigheter – men även till andra juridiska yrkesgrupper som har anknytning till domstolsväsendet eller på annat sätt deltar i rättskipningen, oavsett hur de definieras i nationell lagstiftning, deras rättsliga status eller interna organisation, på regional och lokal nivå, där uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten kan behandlas i första instans. Utbildningen bör även riktas till andra juridiska yrkesgrupper, till exempel behöriga advokater. Utveckling av lokal utbildningskapacitet kan bidra till utbildningens långsiktiga hållbarhet.
- (28) Om även journalister, ledamöter i pressnämnder, medarbetare och människorättsförsvarare omfattas av sådan utbildning kan det göra det lättare för dem att inse när de ställs inför sådana rättsprocesser och ge dem kritisk juridisk kompetens för att minska risken att utsättas för uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten eller ge dem bättre kunskaper att hantera dem. Det kan även bidra till en kunnig rapportering om munkavleprocesser. Utbildningen för journalister bör även omfatta de etiska normer och riktlinjer som fastställs av nationella press- eller medienämnder. För att bidra till en allmän kapacitetsuppyggnad och stärka institutionernas agerande mot uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten kan utbildningen även involvera dataskyddsmyndigheter, nationella människorättsinstitutioner, ombudsmannainstitutioner och statliga medietillsynsorgan.

⁽¹⁸⁾ Allmän kommentar nr 34 artikel 19 från FN:s människorättsråd om åsikts- och yttrandefrihet av den 12 september 2011, <https://www2.ohchr.org/english/bodies/hrc/docs/gc34.pdf>.

⁽¹⁹⁾ Särskild rapport av den 23 november 2021 om rättsliga trakasserier och missbruk av rättssystemet mot medierna från representanten för mediefrihet inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, https://www.osce.org/files/f/documents/c/f/505075_0.pdf.

⁽²⁰⁾ Ministerkommitténs rekommendation CM/Rec(2016)4 till medlemsstaterna om skydd för journalistik och säkerhet för journalister och andra medieaktörer, se punkt 6.

⁽²¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

- (29) Institutioner som erbjuder juristutbildning och juristsamfund är särskilt väl lämpade att tillhandahålla utbildning om uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten, samt att fastställa mål för sådan utbildning och bedöma vilken utbildningsmetod som är lämpligast. Om juridiska yrkeskategorier tillhandahåller utbildning för andra juridiska yrkeskategorier kan alla lära sig som grupp genom att utbyta erfarenheter och utveckla ett ömsesidigt förtroende. Utbyten av relevant praxis på europeisk nivå bör uppmuntras, bland annat med stöd från kommissionen och med deltagande av det europeiska nätverket för rättslig utbildning. Det är av yttersta vikt att juridiska yrkesgrupper och deras samfund deltar i alltifrån utarbetande av behovsanalyser till utvärdering av resultat för att säkerställa att utbildningen är ändamålsenlig och hållbar.
- (30) Utbildningen bör ta upp yttrande- och informationsfrihet och andra grundläggande rättigheter enligt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt nationell lagstiftning, och innefatta praktisk vägledning om tillämpning av relevant rättspraxis, begränsningar av och kopplingar mellan grundläggande rättigheter, inbegripet yttrandefrihet, rättssäkerhetsgarantier och andra relevanta bestämmelser i den nationella lagstiftningen. Särskild hänsyn bör tas till Europarådets handbok för jurister om skyddet av rätten till yttrandefrihet enligt konventionen ⁽²²⁾.
- (31) Utbildningen bör bland annat ta upp personuppgiftsskydd, som kan åberopas i samband med uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten. Den bör även ta upp informationsmanipulering och inblandning genom exempelvis desinformation.
- (32) Utbildningen bör utgå från nationella rättsliga ramar och nationell kontext. Om dessa kombineras på ett strukturerat och sammanhållet sätt med vägledning från Europarådet, vittnesmål från personer som utsatts för uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten, samt bästa praxis från andra medlemsstater kan detta bidra till att målen med utbildningen om uppenbart ogrundade rättsprocesser och rättegångsmissbruk uppnås. Utbildningen kan även användas för att främja utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna.
- (33) För att nå ut till en större målgrupp och erbjuda stöd bör utbildningen om uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten dra optimal nytta av ny teknik, till exempel onlineutbildning. Tillgång till e-resurser, uppdaterat utbildningsmaterial och fristående inlärningsverktyg avseende relevant lagstiftning och vägledning skulle komplettera de positiva effekterna av sådan utbildningsverksamhet.
- (34) För att skapa synergieffekter med liknande initiativ för utbildning av juridiska yrkesgrupper kan utbildningsmoduler om uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten ingå i utbildning om närliggande ämnen, såsom yttrandefrihet och etiska riktlinjer. Användning av befintliga material och utbildningsmetoder bör uppmuntras, däribland de som tillhandahålls genom den europeiska e-juridikportalen, Unescos globala verktygslåda för rättsliga aktörer ⁽²³⁾ och Europarådets onlineutbildning i mänskliga rättigheter för jurister (HELP, Human Rights Education for Legal Professionals) ⁽²⁴⁾.
- (35) Om kursplanerna för jurist- och journalistutbildningar omfattar uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten får jurister och journalister bättre förutsättningar att känna igen sådana rättsprocesser och de kunskaper som krävs för att agera, samtidigt som det främjar utveckling av expertis och professionell kompetens bland föreläsarna. Denna kunskap skulle kunna tillhandahållas av högre lärosäten genom kompletterande kurser och seminarier under de sista åren av ett utbildningsprogram, till exempel för jurist- och journaliststuderande.
- (36) Medlemsstaterna bör stödja upplysningskampanjer om uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten som organiseras av nationella organ, däribland nationella människorättsinstitutioner och det civila samhällets organisationer.

⁽²²⁾ *A handbook for legal practitioners on protecting the right to freedom of expression under the European Convention on Human Rights* (2017), Europarådet, <https://rm.coe.int/handbook-freedom-of-expression-eng/1680732814>.

⁽²³⁾ *Global toolkit for judicial actors: international legal standards on freedom of expression, access to information and safety of journalists* (2021), <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000378755>.

⁽²⁴⁾ <https://www.coe.int/en/web/help/home>.

- (37) Informationsverksamhet om uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten kan ske i form av publikationer, meddelanden, offentliga möten, konferenser, workshoppar och webinarier.
- (38) Personer som är måltavlor för uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten har ofta svårt att hitta information om tillgängliga stödresurser. För att göra det lättare att hitta organisationer som kan ge stöd i fall av uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk, och för att säkerställa ett effektivt stöd mot sådana processer, bör information samlas in och vara tillgänglig kostnadsfritt på en och samma plats. Medlemsstaterna bör därför inrätta en nationell kontaktpunkt som ska samla in och dela med sig av information om tillgängliga resurser.
- (39) Ett underliggande syfte med upplysningsinsatser när det gäller uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten bör vara att öka medvetenheten om vikten av ett offentligt rum som möjliggör demokratisk delaktighet och där medborgarna kan ta del av både en mångfald av åsikter och tillförlitlig, saklig information.
- (40) Upplysningskampanjerna bör samordnas med de nationella kontaktpunkterna och andra behöriga myndigheter för att säkerställa att de får avsedd verkan. Kampanjerna bör även eftersträva synergieffekter med andra upplysningskampanjer om närliggande ämnen – till exempel främjandet av en öppen, fri och rättvis debatt – och skyddet av rätten till yttrandefrihet bör integreras med upplysningsinsatser för att uppmuntra medborgardelaktighet, åsiktspluralism och tillgång till tillförlitlig information. I relevanta fall bör synergieffekter även eftersträvas med insatser för att stärka mediernas motståndskraft, informationskunskap, journalistiska normer och faktakontroll i samband med åtgärder mot desinformation, informationsmanipulering och inblandning, däribland från utlandet. Målgruppen kan bland annat vara mediearbetare, jurister och medlemmar i civilsamhällets organisationer, yrkesgrupper som arbetar med kommunikation, akademiker, tankesmedjor, politiker, offentliganställda, myndigheter och privata företag.
- (41) Medlemsstaterna bör med alla medel de anser vara lämpliga sträva efter att säkerställa tillgång till information om rättssäkerhetsgarantier och andra skyddsåtgärder i sina nationella rättsliga ramar, inbegripet information om de organisationer som kan ge stöd i fall som rör uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten.
- (42) Sådana stödresurser kan omfatta advokatbyråer som kostnadsfritt försvarar personer som är måltavlor för uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten, juridiska institutioner vid universitet som tillhandahåller sådant stöd, organisationer som registrerar och rapporterar om munkavleprocesser, samt organisationer som tillhandahåller ekonomiskt och annat stöd till de som är måltavlor för uppenbart ogrundade eller oskäligen rättsprocesser.
- (43) Personer som blir måltavlor för uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten måste vara väl rustade för sådana rättsprocesser. Det är därför nödvändigt att medlemsstaterna bygger upp en kapacitet för att kunna erbjuda stöd till dessa personer. Medlemsstaterna bör erbjuda finansiering och informera om den finansiering som finns tillgänglig på unionsnivå för organisationer som tillhandahåller vägledning och stöd för personer som blir måltavlor för uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk.
- (44) En mer systematisk övervakning av uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten är nödvändig för att bättre tackla detta fenomen. Data som samlas in bör innehålla tillräcklig information för att myndigheter och andra berörda aktörer ska kunna kvantifiera och förstå fenomenet, bland annat för att kunna ge rätt stöd till de utsatta. Medlemsstaterna bör med hänsyn till sina institutionella arrangemang när det gäller domstolsstatistik ⁽²⁵⁾ ge en eller flera myndigheter i uppdrag att samla in och aggregera data om uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten vid de nationella domstolarna. Dessa myndigheter kan samla in data från flera berörda aktörer. För att underlätta insamlingen kan de myndigheter som fått i uppdrag att samla in data inrätta

⁽²⁵⁾ Se de riktlinjer för rättsstatistik som Europarådets kommission för effektivisering av rättsväsendet fastställde vid sitt tolfte plenarsammanträde (Strasbourg, 10–11 december 2008) – CEPEJ-GT-EVAL (coe.int).

kontaktpunkter, så att rättsliga myndigheter, yrkessamfund, icke-statliga organisationer, människorättsförsvarare, journalister och andra berörda parter kan utbyta data om uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk. Medlemsstaterna bör ge en av dessa myndigheter i uppdrag att samordna informationen och rapportera aggregerade data som samlats in på nationell nivå till kommissionen varje år, vilket ska påbörjas senast före utgången av 2023. Medlemsstaterna bör säkerställa ansvarighet när det gäller de data som samlas in. För detta ändamål bör de säkerställa att insamlingen av data sker i enlighet med yrkesmässiga standarder och att de myndigheter som ansvarar för datainsamlingen och statistiken har en tillräcklig grad av oberoende. Kraven på uppgiftsskydd måste efterlevas.

- (45) När medlemsstaterna ger sina myndigheter i uppdrag att samla in och rapportera data kan de sträva efter att skapa synergieffekter med relevanta instrument gällande rättsstatsprincipen och skyddet av grundläggande rättigheter. Om det finns nationella institutioner för de mänskliga rättigheterna kan dessa spela en viktig roll, liksom exempelvis ombudsmannamyndigheter, jämlikhetsorgan eller behöriga myndigheter som utsetts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1937 ⁽²⁶⁾. Nationella kontaktpunkter som tillhandahåller en översikt över stödresurser och organisationer eller myndigheter som fått i uppdrag att samla in och rapportera data kan ingå i samma organisation om hänsyn tas till de krav och kriterier som beskrivs i denna rekommendation.
- (46) De myndigheter som fått i uppdrag att samla in data bör offentliggöra information om uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten i tillgängliga format på sina webbplatser och, i relevanta fall, via andra lämpliga kanaler. De bör i detta sammanhang säkerställa att de grundläggande rättigheterna respekteras fullt ut, däribland rätten till privatliv och skydd av personuppgifter, vad gäller de personer som medverkar i uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten.
- (47) För att fastställa hur länge uppenbart ogrundade rättsprocesser eller fall av rättegångsmissbruk pågår bör om möjligt exakta uppgifter samlas in om de händelser, handlingar eller åtgärder som inledde och avslutade rättsprocesserna och de datum då de inträffade. I relevanta fall bör insamlade data även omfatta information om ärendets bakgrund, till exempel om det har förekommit upprepade rättsprocesser mot samma svarande eller av samma målsägande.
- (48) Vid behov skulle den EU-expertgrupp mot munkavleprocesser som inrättats av kommissionen ⁽²⁷⁾ kunna ge stöd till utarbetandet av jämförbara kriterier som enkelt kan tillämpas av de myndigheter som medlemsstaterna har gett i uppdrag att samla in och rapportera data om uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten.
- (49) EU-expertgruppen mot munkavleprocesser stöder utbyte och spridning av praxis och kunskaper bland juridiska yrkesgrupper om strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt. Den skulle bland annat kunna ge myndigheterna tekniskt stöd för att inrätta kontaktpunkter, ta fram utbildningsmaterial och organisera juridiskt bistånd.
- (50) Programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden, som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/692 ⁽²⁸⁾, har till syfte att skydda och främja de rättigheter och värden som fastställs i fördragen och stadgan. För att värna och utveckla demokratiska samhällen baserade på rättsstatsprincipen omfattar programmet bland annat finansiering av kapacitetsuppbyggnad och upplysning om bestämmelserna i stadgan, inbegripet yttrandefriheten. I det program för rättsliga frågor som inrättades genom förordning (EU) 2021/692 ⁽²⁹⁾ föreskrivs bland annat en möjlighet att finansiera verksamhet i samband med rättslig utbildning som syftar till att främja en gemensam rättslig kultur och en kultur baserad på rättsstatsprincipen samt att stödja och främja ett konsekvent och effektivt genomförande av unionens rättsliga instrument som är relevanta i samband med programmet.

⁽²⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1937 av den 23 oktober 2019 om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten (EUT L 305, 26.11.2019, s. 17).

⁽²⁷⁾ Register över kommissionens expertgrupper och liknande organ (europa.eu).

⁽²⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/692 av den 28 april 2021 om inrättande av programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1381/2013 och rådets förordning (EU) nr 390/2014 (EUT L 156, 5.5.2021, s. 1).

⁽²⁹⁾ Förordning (EU) 2021/692 syftar till att bidra till utvecklingen av ett europeiskt område med rättvisa och att stärka demokratin, rättsstatsprincipen och skyddet av grundläggande rättigheter.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

INNEHÅLL

1. Denna rekommendation ger vägledning för att medlemsstaterna ska kunna vidta effektiva, lämpliga och proportionerliga åtgärder för att motverka uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten, samt skydda framför allt journalister och människorättsförsvarare mot sådana processer, med full respekt för demokratiska värden och grundläggande rättigheter.

TILLÄMPLIGA REGELVERK

2. Medlemsstaterna bör som allmän regel säkerställa att deras tillämpliga rättsliga ramar innehåller nödvändiga skyddsåtgärder för att hantera uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten, med full respekt för demokratiska värden och grundläggande rättigheter, inbegripet rätten till en opartisk domstol och rätten till yttrandefrihet.
3. Medlemsstaterna bör sträva efter att säkerställa att det finns rättssäkerhetsgarantier som gör det möjligt att i ett tidigt skede avvisa uppenbart ogrundade rättsprocesser som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten. De bör även sträva efter att tillhandahålla andra rättsmedel mot rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten, närmare bestämt en möjlighet att ålägga sökande som har missbrukat rättegångsförfarandet i syfte att hindra deltagande i den offentliga debatten att bära samtliga rättegångskostnader, att besluta om skadestånd till fysiska eller juridiska personer som har lidit skada på grund av sådana rättsprocesser, samt att utdöma effektiva, proportionerliga och avskräckande böter för den part som väckt talan i sådana rättsprocesser.
4. Medlemsstaterna bör sträva efter att i sin nationella lagstiftning införa liknande skyddsåtgärder för inhemska ärenden som de som ingår i EU-rättsakter för att motverka uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten när det gäller civilrättsliga mål med gränsöverskridande implikationer.
5. Medlemsstaterna bör säkerställa att deras förtalsbestämmelser inte har någon omotiverad inverkan på yttrandefriheten, förekomsten av en öppen, fri och pluralistisk mediemiljö eller deltagande i den offentliga debatten.
6. Medlemsstaterna bör säkerställa att deras förtalsbestämmelser, inbegripet rättsbegreppen i dessa, är tillräckligt tydliga för att minska risken för att de missbrukas.
7. Medlemsstaterna bör även säkerställa att bötesbeloppen i för förtal inte är orimliga eller oproportionerliga. Medlemsstaterna bör ta största möjliga hänsyn till Europarådets riktlinjer och rekommendationer⁽³⁰⁾ med avseende på den rättsliga ramen för förtal, i synnerhet straffrätten. I detta sammanhang uppmanas medlemsstaterna att avskaffa fängelsestraff för förtal i sina rättsliga ramar. Medlemsstaterna uppmanas att främja användning av förvaltnings- eller civilrätten för att hantera förtalsmål, under förutsättning att dessa bestämmelser har en mindre repressiv verkan än bestämmelserna i straffrätten⁽³¹⁾.

⁽³⁰⁾ Se bland annat parlamentariska församlingens resolution 1577 *Towards decriminalisation of defamation* (2007) (Mot avkriminalisering av förtal), <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17588&lang=en>, parlamentariska församlingens rekommendation 1814 *Towards decriminalisation of defamation* (2007) (Mot avkriminalisering av förtal), <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17587&lang=en>, undersökningen *Freedom of expression and defamation. A study of the case-law of the European Court of Human Rights* (2012) (Yttrandefrihet och förtal. En undersökning av rättspraxis vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna) från Europarådets generalsekretariat, <https://rm.coe.int/study-on-the-alignment-of-laws-and-practices-concerning-alignment-of-l/16804915c5>, och Europarådets senaste undersökning av rättspraxis vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (2016), <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806ac95b>.

⁽³¹⁾ Vid sidan av Europarådets arbete (se föregående fotnot) finns det en allt större internationell enighet om att avkriminalisera förtal. Se allmän kommentar nr 34 artikel 19 från FN:s människorättsråd om åsikts- och yttrandefrihet av den 12 september 2011, <https://www2.ohchr.org/english/bodies/hrc/docs/gc34.pdf> och den särskilda rapporten om juridiska trakasserier och missbruk av rättssystemet mot medierna som offentliggjordes av representanten för mediefrihet inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa den 23 november 2021, https://www.osce.org/files/f/documents/c/f/505075_0.pdf.

8. Medlemsstaterna bör sträva efter en tillräcklig överensstämmelse i sin lagstiftning mellan rätten till skydd av personuppgifter och rätten till yttrande- och informationsfrihet för att förena dessa två rättigheter enligt kravet i artikel 85.2 i förordning (EU) 2016/679.
9. Medlemsstaterna bör vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att de yrkesetiska reglerna för juridiska yrkesgruppers uppträdande och de disciplinära påföljderna för överträdelse av dessa regler omfattar lämpliga åtgärder för att avskräcka från uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten. Medlemsstaterna bör uppmana självreglerande organ och juristsamfund att anpassa sina yrkesetiska regler, inbegripet sina uppförandekoder, till denna rekommendation. Lämpliga upplysnings- och utbildningsinsatser rekommenderas också.

UTBILDNING

10. Medlemsstaterna bör stödja möjligheter till utbildning om uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten för juridiska yrkesgrupper, däribland domare och övrig personal på alla nivåer inom rättsväsendet, behöriga advokater och personer som kan bli måltavlor för sådana rättsprocesser. Utbildningen bör inriktas på att bygga upp expertkunskap för att upptäcka sådana rättsprocesser och agera på lämpligt sätt.
11. Medlemsstaterna bör uppmana juristsamfund och institutioner som erbjuder juristutbildning att erbjuda utbildning om hur uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten ska hanteras. Kommissionen kommer att uppmana utbildningsanordnare på europeisk nivå, däribland det europeiska nätverket för rättslig utbildning, att erbjuda sådan utbildning. Juridiska yrkesgrupper och deras samfund bör vara delaktiga i att utveckla, organisera, utföra och utvärdera utbildningen.
12. Utbildningen bör inbegripa relevanta aspekter av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Den bör ge praktisk vägledning om hur unionsrätten, nationell rättspraxis, rättspraxis vid Europeiska unionens domstol och rättspraxis vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna bör tillämpas, hur det säkerställs att begränsningar av utövandet av yttrandefriheten uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 52 i stadgan respektive artikel 10.2 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt hur yttrande- och informationsfriheten bör kopplas till andra grundläggande rättigheter.
13. Utbildningen bör även omfatta eventuella rättssäkerhetsgarantier mot uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten, samt jurisdiktion och relevant tillämplig lagstiftning om grundläggande rättigheter, samt straff-, förvaltnings-, civil- och handelsrätt.
14. Utbildningen bör även ta upp medlemsstaternas skyldighet enligt förordning (EU) 2016/679 att i lag förena personuppgiftsskyddet med rätten till yttrande- och informationsfrihet. Den bör omfatta de regler som medlemsstaterna antagit för detta ändamål och de särskilda undantag eller avvikelser från förordning (EU) 2016/679 som är tillämpliga på behandling av uppgifter för journalistiska ändamål eller för akademiskt, konstnärligt eller litterärt skapande⁽³²⁾. Vederbörlig hänsyn bör tas till de frågor som framgår av bilagan till denna rekommendation.
15. Medlemsstaterna bör överväga att kombinera denna utbildning med utbildning om yttrandefrihet och rättsetik.
16. Utbildning för journalister, andra medarbetare och människorättsförsvarare bör stärka deras förmåga att hantera uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten. Den bör inriktas på hur de kan upptäcka uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten, hur de bör agera om de blir måltavlor för sådana processer och vilka rättigheter och skyldigheter de har, så att de kan vidta nödvändiga åtgärder för att skydda sig mot sådana processer. Utbildning för journalister bör även omfatta de etiska normer och riktlinjer som fastställs av nationella press- eller medienämnder.

⁽³²⁾ Mer information om införlivandet av artikel 85 i den allmänna dataskyddsförordningen finns i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar, s. 26.

17. Medlemsstaterna bör uppmana högre lärosäten att inkludera kunskap om identifiering av uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten i sina läroplaner, särskilt för jurist- och journalistutbildningar.
18. Utbildningen kan omfatta vittnesmål från personer som varit måltavlor för uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten. Den kunskap som byggts upp inom ramen för EU-expertgruppen mot munkavleprocesser kan användas i utbildningen för att främja utbytet av erfarenheter bland medlemsstaterna.

UPPLYSNINGSINSATSER

19. Medlemsstaterna uppmanas att stödja initiativ av exempelvis nationella människorättsinstitutioner och det civila samhällets organisationer som syftar till att öka medvetenheten och organisera informationskampanjer om uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten. Särskild uppmärksamhet bör ägnas personer som kan bli måltavlor för sådana rättsprocesser.
20. Upplisyngningsinsatserna bör syfta till att på ett enkelt och lättfattligt sätt förklara vad uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten är, så att sådana processer blir lätta att känna igen.
21. Upplisyngningsinsatserna bör omfatta information om befintliga stödstrukturer, däribland de nationella kontaktpunkter som samlar in och delar med sig av information om tillgängliga resurser. Insatserna bör även ge en tydlig översikt över de rättsliga försvarslinjer som finns tillgängliga enligt nationella ramar i samband med uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten och hur de kan användas på ett effektivt sätt.
22. Upplisyngningskampanjer för att bekämpa negativa attityder, stereotyper och fördomar kan också ta upp uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten.
23. Upplisyngningsinsatser om rätten till yttrandefrihet som riktar sig till exempelvis mediearbetare, juridiska yrkesgrupper, medlemmar i civilsamhällets organisationer, akademiker, tankesmedjor, kommunikationsexpeter, offentliganställda, politiker, myndigheter och privata företag bör främja ökade kunskaper om uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten och vilka effekter de kan få.

STÖDMEKANISMER

24. Medlemsstaterna bör säkerställa att personer som blir måltavlor för uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten har tillgång till individuellt och oberoende stöd. Medlemsstaterna bör därför identifiera och stödja organisationer som ger vägledning och stöd till sådana personer. Det kan handla om juristsamfund, medie- och pressnämnder, paraplyorganisationer för människorättsförsvarare, sammanslutningar på unionsnivå och nationell nivå, advokatbyråer som kostnadsfritt försvarar personer som är måltavlor för uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten, juridiska institutioner vid universitet och andra icke-statliga organisationer.
25. Varje medlemsstat bör inrätta en kontaktpunkt som samlar in och delar med sig av information om alla organisationer som ger vägledning och stöd till personer som är måltavlor för uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten.
26. Medlemsstaterna uppmanas att dra nytta av finansiering på nationell nivå och unionsnivå för att ge ekonomiskt stöd och att informera om den finansiering som finns tillgänglig på unionsnivå för organisationer som ger vägledning och stöd till personer som är måltavlor för uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten, i synnerhet för att säkerställa att de har tillräckliga resurser för att snabbt kunna agera mot sådana rättsprocesser.

27. Medlemsstaterna bör säkerställa att rättsligt bistånd till rimlig kostnad är lätt tillgängligt för svarande i uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten.
28. Medlemsstaterna bör främja utbyte av information och bästa praxis mellan organisationer som ger vägledning och stöd till personer som blir måltavlor för uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten.

INSAMLING AV DATA, RAPPORTERING OCH ÖVERVAKNING

29. Medlemsstaterna bör med hänsyn till sina institutionella arrangemang för domstolsstatistik ge en eller flera myndigheter i uppdrag att, med full respekt för kraven på uppgiftsskydd, samla in och aggregera data om uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten inom deras jurisdiktion. Medlemsstaterna bör säkerställa att det finns en myndighet som är ansvarig för att samordna informationen och rapportera aggregerade data som samlats in på nationell nivå till kommissionen varje år, vilket ska påbörjas senast före utgången av 2023, med full respekt för kraven på uppgiftsskydd. Kommissionen kommer att offentliggöra en årlig sammanfattning av de data som tagits emot.
30. Vid behov kan EU-expertgruppen mot munkavleprocesser stödja utarbetande och optimal användning av standarder och mallar för datarapportering.
31. De data som avses i punkt 29 bör omfatta
 - a) antalet fall av uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten som inletts under det relevanta året,
 - b) antalet fall av uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten som avvisats i ett tidigt skede under det relevanta året från och med 2022 (både ärenden som avvisats i sak och av formella skäl),
 - c) antalet rättsprocesser, ordnade per typ av svarande (t.ex. journalist, människorättsförsvarare eller presttjänst),
 - d) antalet rättsprocesser, ordnade per typ av målsägande (t.ex. politiker, privatperson eller företag, eller huruvida målsäganden är utländsk),
 - e) antal fall där deltagande i den allmänna debatten har föranlett rättsprocesser,
 - f) uppgifter om de skadestånd som målsägande inledningsvis har begärt,
 - g) en beskrivning av de olika rättsliga grunder som åberopats av målsägande och relaterade siffor,
 - h) uppgifter om rättsprocessernas längd som omfattar alla instanser,
 - i) uppgifter om gränsöverskridande aspekter, och
 - j) andra data, om bland annat domstolens kostnader för rättsprocesserna och, i relevanta och tillämpliga fall, uppgifter om målens historiska bakgrund.
32. Den myndighet som säkerställer samordning i enlighet med punkt 29 bör offentliggöra uppgifterna i lätt tillgängliga format på sin webbplats och i relevanta fall via andra lämpliga kanaler, och samtidigt vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa skyddet av rättigheterna för de som har utsatts för uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten.

SLUTBESTÄMMELSER

33. Medlemsstaterna bör dra full nytta av det finansiella stöd som finns tillgängligt på unionsnivå för att genomföra de särskilda bestämmelserna i denna rekommendation och informera om de möjligheter till finansiering som finns tillgängliga för offentliga och privata enheter, inbegripet civilsamhällets organisationer, i synnerhet inom ramen för programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden och programmet för rättsliga frågor.

34. Medlemsstaterna bör i enlighet med bestämmelserna om uppgiftsskydd och senast före utgången av 2023, samt därefter på begäran, lämna in en rapport till kommissionen om genomförandet av denna rekommendation med aggregerade data på medlemsstatsnivå. Vid behov kommer kommissionen att inleda diskussioner med medlemsstaterna och berörda aktörer i relevanta forum om de insatser och åtgärder som vidtagits för att tillämpa rekommendationen.
35. Senast fem år efter dagen för antagandet kommer kommissionen att bedöma effekterna av denna rekommendation på utvecklingen i Europeiska unionen när det gäller uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten. På denna grund kommer kommissionen att avgöra om ytterligare åtgärder krävs för att säkerställa ett tillräckligt skydd för personer som blir måltavlor för sådana processer, varvid hänsyn ska tas till slutsatserna i kommissionens rapporter om rättsstatsprincipen och annan relevant information, inklusive externa uppgifter.

Utfärdad i Bryssel den 27 april 2022.

På kommissionens vägnar
Didier REYNDERS
Ledamot av kommissionen

BILAGA

Inslag som kan ingå i utbildning om återopande av personuppgiftsskydd i samband med uppenbart ogrundade rättsprocesser eller rättegångsmissbruk som syftar till att hindra deltagande i den offentliga debatten (*strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt eller munkavleprocesser*):

- Lagstiftning som antas av medlemsstaterna för att förena rätten till skydd av personuppgifter med rätten till yttrande- och informationsfrihet, vilken ska föreskriva undantag från bestämmelserna i artikel 85.2 i den allmänna dataskyddsförordningen vid behandling av uppgifter för journalistiska ändamål eller för akademiskt, konstnärligt eller litterärt skapande, om de är nödvändiga för att förena dessa två rättigheter.
 - När det gäller utövandet av den registrerades rättigheter fastställs i artikel 12.5 i den allmänna dataskyddsförordningen att den personuppgiftsansvarige får vägra att tillmötesgå begäranden som är uppenbart ogrundade eller orimliga (eller ta ut en rimlig avgift).
 - Rätten till rättelse enligt artikel 16 i den allmänna dataskyddsförordningen gäller endast situationer där personuppgifterna är felaktiga. Rätten att komplettera ofullständiga personuppgifter är dessutom inte automatisk, utan beror på ändamålet med behandlingen.
 - När det gäller utövandet av rätten till radering ("rätten att bli bortglömd") föreskrivs i den allmänna dataskyddsförordningen att denna rätt inte ska gälla i den utsträckning som behandlingen är nödvändig för att utöva rätten till yttrande- och informationsfrihet (artikel 17.3 a i den allmänna dataskyddsförordningen).
 - För att förhindra forumshopping föreskrivs i artikel 79.2 i den allmänna dataskyddsförordningen att talan mot en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde – t.ex. en journalist, en människorättsförsvarare, en civilsamhällsaktör eller ett medieföretag – får väckas vid domstolarna i den medlemsstat där den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet är etablerad eller, såvida inte den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet är en myndighet i en medlemsstat som agerar inom ramen för sin myndighetsutövning, där den registrerade har sin hemvist. Denna bestämmelse lämnar inget utrymme för att väcka talan om en överträdelse av dataskyddsreglerna vid domstolar när det inte föreligger något samband med behandlingen av personuppgifter, journalistens eller medieföretagets etableringsort eller målsägandens hemvist, inbegripet vad gäller skadeståndsanspråk.
-

ARBETSORDNINGAR OCH RÄTTEGÅNGSREGLER

STYRELSENS BESLUT 28/2022

av den 4 april 2022

om interna bestämmelser avseende begränsningar av vissa av de rättigheter som registrerade har i samband med behandling av personuppgifter inom ramen för åtgärder som vidtas av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån

STYRELSEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 16,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG ⁽¹⁾ (förordningen), särskilt artikel 25,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 av den 13 november 2019 om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624 ⁽²⁾ (förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen), särskilt artikel 86.2,

efter att ha hört Europeiska datatillsynsmannen den 16 november 2021, och

av följande skäl:

- (1) Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (byrån) är bemyndigad att utföra administrativa utredningar, förfaranden som föregår disciplinära förfaranden, disciplinära förfaranden och avstängningsförfaranden i enlighet med tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen och anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska unionen, som fastställs i rådets förordning (EEG, Euratom, EKSG) nr 259/68 ⁽³⁾ (tjänsteföreskrifterna), och i enlighet med styrelsens beslut 26/2018 av den 25 oktober 2018 om antagande av allmänna genomförandebestämmelser för utförandet av administrativa utredningar och disciplinära förfaranden. Vid behov anmäler byrån också ärenden till Olaf.
- (2) Byråns personal är skyldig att rapportera potentiellt olaglig verksamhet, inbegripet bedrägeri och korrupcion, som kan skada unionens intressen. Personalen är även skyldig att rapportera uppträdande i tjänsten som kan innebära ett allvarligt avsteg från skyldigheterna för unionens tjänstemän. Detta regleras genom styrelsens beslut 17/2019 av den 18 juli 2019 om antagande av Frontex riktlinjer för visselblåsning.
- (3) Byrån har antagit en policy för att förebygga och hantera faktiska eller eventuella fall av mobbning och sexuella trakasserier på arbetsplatsen, såsom föreskrivs i styrelsens beslut 16/2019 av den 18 juli 2019 om antagande av genomförandebestämmelser enligt tjänsteföreskrifterna. I beslutet fastställs ett informellt förfarande där den som påstår sig ha utsatts för trakasserier kan kontakta byråns konfidentiella rådgivare.
- (4) Byrån kan även utreda potentiella överträdelser av säkerhetsbestämmelser för säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter, på grundval av dess säkerhetsbestämmelser om skydd av sådana uppgifter.

⁽¹⁾ EUT L 295, 21.11.2018, s. 39.

⁽²⁾ EUT L 295, 14.11.2019, s. 1.

⁽³⁾ Rådets förordning (EEG, Euratom, EKSG) nr 259/68 av den 29 februari 1968 om fastställande av tjänsteföreskrifter för tjänstemännen i Europeiska gemenskaperna och anställningsvillkor för övriga anställda i dessa gemenskaper samt om införande av särskilda tillfälliga åtgärder beträffande kommissionens tjänstemän (EGT L 56, 4.3.1968, s. 1).

- (5) Byråns verksamhet är föremål för både interna och externa revisioner, som bland annat utförs av Europeiska revisionsrätten. De interna revisionerna utförs av byråns internrevisionsfunktion som inrättats genom styrelsens beslut 43/2020 av den 9 december 2020 om antagande av byråns ändrade organisationsstruktur och relevant beslut av den verkställande direktören i enlighet med artikel 80 i styrelsens beslut 19/2019 av den 23 juli 2019 om antagande av Frontex budgetförordning.
- (6) Byrån handlägger externa klagomål, i synnerhet de som mottas inom ramen för det system för klagomål som inrättats i enlighet med artikel 111 i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen i syfte att övervaka och säkerställa respekten för de grundläggande rättigheterna inom all verksamhet vid byrån.
- (7) Deltagare i Frontex verksamhet är skyldiga att rapportera allvarliga incidenter i enlighet med artikel 38.3 h i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen och den verkställande direktörens beslut av den 19 april 2021 om standardrutiner (SOP) – rapportering av allvarliga incidenter (*). Byrån har även inrättat en tillsynsmekanism för att övervaka hur den ordinarie personalen tillämpar bestämmelserna i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen om användning av våld, bland annat reglerna om rapportering och särskilda åtgärder, såsom disciplinära åtgärder, med avseende på användning av våld under utplaceringar. Detta regleras genom styrelsens beslut 7/2021 av den 20 januari 2021 om inrättande av en tillsynsmekanism för att övervaka hur den ordinarie personal som utgör den europeiska gräns- och kustbevakningens stående styrka tillämpar bestämmelserna om användning av våld. Byrån övervakar även hur personal som utstationeras från medlemsstaterna till byrån för en längre tid, personal som tillhandahålls av medlemsstaterna för kortvariga utplaceringar och personal som ingår i reserven för snabba gränsinsatser använder våld inom Frontex operativa verksamhet i enlighet med det relevanta beslutet av den verkställande direktören.
- (8) I samband med sådana administrativa utredningar, revisioner, utredningar av klagomål, undersökningar, rapportering av allvarliga incidenter och övervakning samarbetar byrån med medlemsstaternas (†) behöriga myndigheter samt andra av unionens institutioner, organ och byråer.
- (9) Byrån kan samarbeta med behöriga myndigheter i tredjeländer och internationella organisationer, på deras begäran eller på eget initiativ.
- (10) Byrån ingriper i mål vid Europeiska unionens domstol och nationella domstolar när den antingen hänskjuter en fråga till domstolen, försvarar ett beslut som den har fattat och som har överklagats till domstolen eller intervenerar i ärenden som är relevanta för dess arbetsuppgifter. I samband med detta kan byrån behöva säkerställa konfidentialiteten för personuppgifter som finns i dokument från parterna eller intervenienterna.
- (11) För att kunna utföra sina arbetsuppgifter samlar byrån in och behandlar information och flera olika kategorier av personuppgifter, inklusive identifieringsuppgifter för fysiska personer, kontaktinformation, yrkesroller och arbetsuppgifter, information angående uppträdande och prestationer privat och professionellt samt finansiella uppgifter. Byrån fungerar därmed som personuppgiftsansvarig.
- (12) Enligt förordningen är byrån därför skyldig att förse de registrerade med information om denna behandling och respektera deras rättigheter som registrerade.
- (13) Byrån kan behöva förena dessa rättigheter med syftena med administrativa utredningar, revisioner, undersökningar, rapportering av allvarliga incidenter och övervakning av tillämpningen av bestämmelserna i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen om användning av våld samt domstolsförfaranden. Byrån kan även behöva ställa de registrerades rättigheter mot andra registrerades grundläggande rättigheter och friheter. I detta syfte föreskrivs i artikel 25 i förordningen och artikel 86.2 i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen en möjlighet för byrån att, under stränga villkor, begränsa tillämpningen av artiklarna 14–22, 35 och 36 samt artikel 4 i förordningen, i den mån bestämmelserna motsvarar de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i artiklarna 14–20. Om begränsningar inte föreskrivs i en rättsakt som har antagits på grundval av fördragen är det nödvändigt att anta interna regler enligt vilka byrån får begränsa dessa rättigheter.

(*) Executive Director Decision No R-ED-2021-51 of 19.4.2021 on Standard Operating Procedure (SOP) – Serious Incident Reporting (inte översatt till svenska).

(†) I detta beslut avser begreppet medlemsstater även stater som deltar i den berörda utvecklingen av Schengenregelverket i den mening som avses i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och dess protokoll (nr 19) om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar.

- (14) Byrån kan exempelvis behöva begränsa sitt tillhandahållande av information om behandling av personuppgifter till en registrerad vid den preliminära bedömningsfasen i en administrativ utredning eller under själva utredningen, före en eventuell avvisning av ärendet eller i ett skede som föregår ett disciplinärt förfarande, eller om den registrerade eventuellt kan omfattas av särskilda åtgärder, såsom disciplinära åtgärder, med avseende på användning av våld under utplaceringar. Under vissa omständigheter kan ett tillhandahållande av sådan information väsentligt påverka byråns förmåga att genomföra utredningen eller övervaka användningen av våld på ett effektivt sätt, till exempel när det finns en risk att den berörda personen förstör bevisning eller påverkar eventuella vittnen innan de kan höras.
- (15) Byrån kan också behöva skydda rättigheterna och friheterna för såväl vittnen som andra berörda personer. På liknande sätt kan byrån behöva begränsa tillhandahållandet av information om behandlingen av personuppgifter till en registrerad om tillhandahållandet av informationen väsentligt kan påverka bedömningen och valideringen vid rapporteringen av allvarliga incidenter i enlighet med artikel 38.3 h i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen.
- (16) Det kan bli nödvändigt att garantera anonymiteten för ett vittne eller en uppgiftslämnare som har bett om att inte bli identifierad. I ett sådant fall kan byrån besluta att begränsa tillgången till sådana personers identitet, uttalanden och andra personuppgifter för att skydda deras rättigheter och friheter. Byrån kan framför allt behöva garantera anonymiteten för vittnen eller andra personer som rapporterar incidenter som innebär användning av våld i enlighet med tillsynsmekanismen för att övervaka tillämpningen av bestämmelserna i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen om användning av våld. Inom ramen för rapporteringen av allvarliga incidenter i enlighet med artikel 38.3 h i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen kan byrån även behöva garantera anonymiteten för deltagare i Frontex verksamhet som rapporterat en sådan incident.
- (17) Det kan bli nödvändigt att skydda konfidentiella uppgifter om en anställd som har kontaktat byråns konfidentiella rådgivare. I sådana fall kan byrån behöva begränsa tillgången till identitet, uttalanden och andra personuppgifter från det påstådda offret, den påstådda gärningsmannen och andra berörda personer för att skydda rättigheterna och friheterna för alla parter.
- (18) Byrån behandlar sin ordinarie personals personuppgifter med avseende på deras medicinska och psykologiska lämplighet, inklusive vid behov för beviljande av tillstånd att bära och använda vapen i enlighet med artikel 82.7 i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen och styrelsens beslut 3/2021 av den 15 januari 2021 ⁽⁶⁾. Med hänsyn till den känsliga naturen hos medicinska uppgifter och för att skydda den registrerade från direkt åtkomst till handlingar som kan vara skadliga för den registrerades hälsa och psykiska tillstånd ska byrån tillhandahålla indirekt åtkomst till den relevanta medicinska informationen genom byråns medicinska rådgivare eller en extern vårdgivare för relevant medicinsk information och rådgivning.
- (19) Byrån bör endast tillämpa begränsningar när de respekterar andemeningen i de grundläggande rättigheterna och friheterna, är absolut nödvändiga och är en proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle. Byrån bör motivera skälen till dessa begränsningar.
- (20) Med tillämpning av principen om ansvarsskyldighet bör byrån registrera tillämpningen av begränsningar.
- (21) Under behandlingen av personuppgifter som utbyts med andra organisationer i samband med dess arbetsuppgifter bör byrån samråda med dessa organisationer om potentiella grunder för att införa begränsningar och om frågan huruvida begränsningarna är nödvändiga och proportionella, såvida detta inte kan äventyra byråns verksamhet.
- (22) Enligt artikel 25.6 i förordningen ska den personuppgiftsansvarige informera de registrerade om de huvudsakliga skälen till begränsningen och om deras rätt att ge in ett klagomål till Europeiska datatillsynsmannen.

⁽⁶⁾ Management Board Decision 3/2021 of 15 January 2021 adopting rules for the Executive Director to authorise statutory staff to carry and use weapons, including on mandatory cooperation with the competent national authorities, and ensuring that the conditions for issuing such authorisations continue to be met by statutory staff (inte översatt till svenska).

- (23) Enligt artikel 25.8 i förordningen får byrån skjuta upp, utelämna eller neka tillhandahållande av information till den registrerade om skälen till begränsningen, om detta på något sätt skulle upphäva verkan av begränsningen. Byrån bör i varje enskilt fall bedöma huruvida meddelandet av begränsningen skulle upphäva dess verkan.
- (24) Byrån bör upphäva begränsningen så snart som de förhållanden som motiverar begränsningen inte längre är tillämpliga och bedöma dessa med jämna mellanrum.
- (25) För att garantera maximalt skydd för de registrerades rättigheter och friheter och i enlighet med artikel 44.1 i förordningen bör byråns dataskyddsombud rådfrågas i tid om tillämpningen av eventuella begränsningar och kontrollera efterlevnaden av detta beslut.
- (26) Byrån har fastställt separata regler för behandlingen av operativa personuppgifter, i enlighet med artikel 90 i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen, inklusive särskilda interna regler om lagring av operativa personuppgifter och om begränsningar av de relevanta rättigheterna hos registrerade ⁽⁷⁾.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Innehåll, tillämpningsområde och personuppgiftsansvar

1. I detta beslut fastställs bestämmelser om de villkor på vilka byrån får begränsa tillämpningen av artiklarna 4, 14–22, 35 och 36 i förordningen, i enlighet med artikel 25 i förordningen och artikel 86.2 i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen.

Detta beslut gäller för byråns behandling av personuppgifter för administrativa uppgifter i enlighet med artikel 87.1 h i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen.

2. I enlighet med punkt 1 och under förutsättning att villkoren i detta beslut uppfylls får begränsningar tillämpas på följande rättigheter: de registrerades rätt till information, de registrerades rätt att få tillgång till information, de registrerades rätt till rättelse eller radering av personuppgifter samt rätt till begränsning av behandling och rätten att bli underrättad om personuppgiftsincidenter och rätten till konfidentiell behandling av elektronisk kommunikation.

3. De kategorier av personuppgifter som omfattas av detta beslut är både objektiva/hårda data (t.ex. personidentifierande uppgifter, kontaktuppgifter, yrkesuppgifter, administrativa uppgifter, uppgifter från särskilda källor, elektronisk kommunikation och trafikuppgifter) och subjektiva/mjuka data (t.ex. resonemang, uppgifter om beteende, bedömningar, uppgifter om prestationer och uppförande samt uppgifter som rör eller har lagts fram i samband med föremålet för förfarandet eller verksamheten i fråga).

4. Byrån företräds, i dess funktion som personuppgiftsansvarig, av sin verkställande direktör. Byråns regler för genomförande av förordningen i fråga om personuppgiftsansvar ska gälla ⁽⁸⁾.

5. Registrerade ska underrättas om de utsedda personuppgiftsansvariga via information eller register som offentliggörs på byråns webbplats och/eller intranät.

Artikel 2

Begränsningar

1. Byrån får begränsa tillämpningen av artiklarna 14–22, 35 och 36 i förordningen samt artikel 4 i den mån bestämmelserna i den motsvarar de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i artiklarna 14–22 vid personuppgiftsbehandling i sådana syften som anges i artikel 1.1 i detta beslut

⁽⁷⁾ Management Board Decision 69/2021 of 21 December 2021 adopting rules on processing operational personal data by the Agency (inte översatt till svenska).

⁽⁸⁾ Management Board Decision 56/2021 of 15 October 2021 adopting implementing rules on the application of Regulation (EU) 2018/1725 concerning the tasks, duties and powers of the Data Protection Officer as well as rules concerning Designated Controllers in Frontex (inte översatt till svenska).

- a) i enlighet med artikel 25.1 b, c, f, g och h i förordningen när byrån utför administrativa utredningar, förfaranden som föregår disciplinära förfaranden, disciplinära förfaranden eller avstängningsförfaranden enligt tjänsteföreskrifternas artikel 86 och bilaga IX och enligt styrelsebeslut 26/2018 av den 25 oktober 2018 om antagande av allmänna genomförandebestämmelser för utförandet av administrativa utredningar och disciplinära förfaranden, när den anmäler ärenden till Olaf och i enlighet med artikel 25.1 c, g och h i förordningen när dataskyddsbudet utreder frågor som har direkt samband med dennes arbetsuppgifter vid utredningar av behandling som utförts vid byrån i enlighet med artikel 5.11 i styrelsens beslut 56/2021 av den 15 oktober 2021⁽⁹⁾; byrån får begränsa vissa av de rättigheter som avses i artikel 1.2 i detta beslut för en personalmedlem, en berörd person eller en tredje part med avseende på all information som väsentligt kan påverka framtida eller pågående utredningar, förfaranden som föregår disciplinära förfaranden, disciplinära förfaranden eller avstängningsförfaranden, inbegripet vittnesmål och andra handlingar,
- b) i enlighet med artikel 25.1 h i förordningen när byrån säkerställer att dess personal får rapportera uppgifter konfidentiellt om de anser att det föreligger betydande oegentligheter, såsom föreskrivs i styrelsens beslut 17/2019 av den 18 juli 2019 om antagande av Frontex riktlinjer för visselblåsning; byrån får begränsa vissa av de rättigheter som avses i artikel 1.2 i beslutet för registrerade som eventuellt är involverade i de påstådda förseelserna med avseende på all information som kan äventyra anonymiteten för en person som rapporterat en betydande oegentlighet,
- c) i enlighet med artikel 25.1 h i förordningen när byrån säkerställer att dess personal kan använda sig av stödet från de konfidentiella rådgivarna, såsom fastställs i styrelsens beslut 16/2019 av den 18 juli 2019 om Frontex policy för skydd av enskildas värdighet och förebyggande av mobbning och sexuella trakasserier; byrån får begränsa vissa av de rättigheter som avses i artikel 1.2 i detta beslut för påstådda gärningsmän om det är nödvändigt för att garantera anonymiteten för potentiella offer för trakasserier och vittnen,
- d) i enlighet med artikel 25.1 c, g och h i förordningen när byrån utför interna och externa revisioner med avseende på verksamheter eller avdelningar vid byrån, i synnerhet när internrevisioner utförs av byråns internrevisionsfunktion; byrån får begränsa vissa av de rättigheter som avses i artikel 1.2 i detta beslut för registrerade med avseende på information som kan äventyra konfidentialiteten för information som insamlats vid revisionen eller som kan störa en pågående revision,
- e) i enlighet med artikel 25.1 b, e, g och h i förordningen, i samband med Europeiska åklagarmyndighetens utredningar; byrån får begränsa vissa av de rättigheter som avses i artikel 1.2 i detta beslut för registrerade med avseende på information som är nödvändig för att säkerställa det korrekta genomförandet av och konfidentialiteten för Europeiska åklagarmyndighetens utredningar,
- f) i enlighet med artikel 25.1 c, e, g och h i förordningen när byrån handlägger klagomål, däribland sådana som byrån mottar inom ramen för sitt system för klagomål som inrättats i enlighet med artikel 111 i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen i syfte att övervaka och säkerställa respekten för de grundläggande rättigheterna inom all verksamhet vid byrån och det relevanta beslutet av den verkställande direktören; byrån får begränsa vissa av de rättigheter som avses i artikel 1.2 i detta beslut för personal som deltar i byråns verksamhet⁽¹⁰⁾ och som är föremål för ett klagomål med avseende på all information som väsentligt kan påverka bedömningen och handläggningen av klagomålet,
- g) i enlighet med artikel 25.1 c, e, g och h i förordningen när byrån hanterar rapporter om incidenter i enlighet med artikel 38.3 h i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen och den verkställande direktörens beslut av den 19 april 2021 om standardrutiner (SOP) – rapportering av allvarliga incidenter; byrån får begränsa vissa av de rättigheter som avses i artikel 1.2 i detta beslut för registrerade som omfattas av rapporten om allvarliga incidenter med avseende på information som väsentligt kan påverka valideringen och bedömningen av rapporten om allvarliga incidenter samt uppföljningsåtgärder och anonymiteten för vittnen eller andra personer som rapporterat incidenter, däribland migranter och personer som är föremål för ett beslut om återvändande,

⁽⁹⁾ Management Board Decision 56/2021 of 15 October 2021 adopting implementing rules on the application of Regulation (EU) 2018/1725 concerning the tasks, duties and powers of the Data Protection Officer as well as rules concerning Designated Controllers in Frontex (inte översatt till svenska).

⁽¹⁰⁾ Med personal som deltar i byråns verksamhet avses medlemmar i enheterna såsom byråns egen personal och personalmedlemmar i kategorierna 2, 3 och 4 för den stående styrkan.

- h) i enlighet med artikel 25.1 b, c, f, g och h i förordningen när byrån övervakar hur den ordinarie personal som utgör den europeiska gräns- och kustbevakningens stående styrka tillämpar bestämmelserna om användning av våld enligt artikel 55.5 a i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen och styrelsens beslut 7/2021 av den 20 januari 2021 och när byrån övervakar hur personal som utstationeras från medlemsstaterna till byrån för en längre tid, personal som tillhandahålls av medlemsstaterna för kortvariga utplaceringar och personal som ingår i reserven för snabba gränsinsatser använder våld inom Frontex operativa verksamhet i enlighet med det relevanta beslutet av den verkställande direktören; byrån får begränsa vissa av de rättigheter som avses i artikel 1.2 i detta beslut för registrerade som omfattas av en rapport om användning av våld med avseende på information (inbegripet vittnesmål och andra handlingar) som väsentligt kan påverka kontrollen av rapporten och eventuella framtida eller pågående uppföljningsåtgärder, däribland utredningar, förfaranden som föregår disciplinära förfaranden, disciplinära förfaranden eller avstängningsförfaranden,
- i) i enlighet med artikel 25.1 b, c, d, g och h i förordningen när byrån tillhandahåller eller tar emot bistånd samt samarbetar med andra av unionens institutioner, organ och byråer, i samband med de arbetsuppgifter som avses i leden a–h i denna punkt och i enlighet med relevanta servicenivåavtal, samförståndsavtal och samarbetsavtal,
- j) i enlighet med artikel 25.1 b, c, g och h i förordningen när byrån tillhandahåller medlemsstaternas behöriga nationella myndigheter bistånd, tar emot bistånd från dessa myndigheter eller samarbetar med dem, antingen på deras begäran eller på eget initiativ, särskilt i samband med de arbetsuppgifter som avses i leden f–h i denna punkt och i enlighet med bestämmelserna i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen och styrelsens beslut,
- k) i enlighet med artikel 25.1 b, c, g och h i förordningen när byrån tillhandahåller eller tar emot bistånd samt samarbetar med behöriga nationella myndigheter i tredjeländer och internationella organisationer, särskilt i enlighet med relevanta servicenivåavtal, samförståndsavtal och samarbetsavtal,
- l) i enlighet med artikel 25.1 e i förordningen när byrån behandlar personuppgifter i samband med ett förfarande vid Europeiska unionens domstol eller vid nationella domstolar och tribunaler,
- m) i enlighet med artikel 25.1 h i förordningen när byrån handlägger begäranden från personalen om att få åtkomst till sina patientjournaler som är kopplade till deras medicinska och psykologiska lämplighet, om direkt åtkomst till dessa handlingar kan vara skadlig för den registrerades hälsa eller psykiska tillstånd; i sådana fall ska byrån tillhandahålla indirekt åtkomst till den relevanta medicinska informationen genom byråns medicinska rådgivare eller en extern vårdgivare,
- n) i enlighet med artikel 25.1 c, d, g och h i förordningen när byrån utför säkerhetsanalyser som kan leda till interna undersökningar kopplade till cybersäkerhetsincidenter eller it-systemintrång, inklusive med extern hjälp från CERT-EU, när den säkerställer den inre säkerheten genom videoövervakning, för ändamål kopplade till åtkomstkontroll och utredningar samt för skydd av kommunikations- och informationssystem och genomförande av motåtgärder avseende teknisk säkerhet; byrån får begränsa vissa av de rättigheter som avses i artikel 1.2 i detta beslut för registrerade med avseende på information som väsentligt kan påverka de säkerhetsanalyserna, medlen för säkerställande av den inre säkerheten, inklusive åtkomstkontroll, säkerhetsundersökningarna och motåtgärderna avseende teknisk säkerhet.
2. Eventuella begränsningar ska respektera andemeningen i de grundläggande rättigheterna och friheterna och vara nödvändiga och proportionella i ett demokratiskt samhälle.
3. En bedömning av nödvändigheten och proportionaliteten ska göras i varje enskilt fall innan begränsningar börjar tillämpas. Begränsningar ska endast tillämpas där det är absolut nödvändigt för att uppnå målet med dem.
4. Byrån ska i redovisningssyfte registrera skälen till de begränsningar som tillämpas, vilka av de grunder som anges i punkt 1 som är tillämpliga och resultatet av bedömningen av nödvändigheten och proportionaliteten. Dessa uppgifter ska utgöra del av ett register som på begäran ska göras tillgängligt för Europeiska datatillsynsmannen. Byrån ska sammanställa och offentliggöra regelbundna rapporter om tillämpningen av artikel 25 i förordningen.
5. Under sin behandling av personuppgifter som mottagits från andra organisationer i samband med dess arbetsuppgifter ska byrån samråda med dessa organisationer om potentiella grunder för att införa begränsningar och om frågan huruvida begränsningarna är nödvändiga och proportionella, såvida detta inte skulle äventyra byråns verksamhet.

*Artikel 3***Risker för de registrerades rättigheter och friheter**

1. Bedömningar av riskerna med begränsningar för de registrerades rättigheter och friheter samt uppgifter om tillämpningsperioden för begränsningarna ska anges i det register över behandling som förs av byrån enligt artikel 31 i förordningen. De ska även anges i de konsekvensbedömningar avseende dataskydd som görs för dessa begränsningar enligt artikel 39 i förordningen.
2. Vid bedömning av en begränsnings nödvändighet och proportionalitet ska byrån alltid beakta de potentiella riskerna för den registrerades rättigheter och friheter.
3. Begränsningar får inte tillämpas om utövandet av den begränsade rättigheten skulle undandra begränsningen dess mål eller inverka menligt på andra registrerades rättigheter och friheter.

*Artikel 4***Skyddsåtgärder och lagringsperioder**

1. Byrån ska genomföra skyddsåtgärder för att förhindra missbruk och olaglig tillgång till eller överföring av personuppgifter som är eller kan vara föremål för begränsningar. Sådana skyddsåtgärder ska omfatta tekniska och organisatoriska åtgärder och ska, om så behövs, specificeras i beslut av byråns styrelse, beslut av den verkställande direktören, operativa planer som upprättats i enlighet med artikel 38 i förordningen om den europeiska gräns- och kustbevakningen, interna beslut, förfaranden och administrativa meddelanden. Skyddsåtgärderna ska omfatta
 - a) en tydlig definition av funktioner, ansvar och olika steg i förfarandet,
 - b) om så är lämpligt, en säker elektronisk miljö som förebygger olaglig eller oavsiktlig tillgång till eller överföring av elektroniska uppgifter till obehöriga personer,
 - c) om så är lämpligt, säker lagring och behandling av pappersbaserade dokument,
 - d) vederbörlig kontroll av begränsningar och regelbunden översyn av deras tillämpning.

Den översyn som avses i led d ska utföras minst var sjätte månad och kan leda till att begränsningar upphävs i enlighet med punkt 2. Översynerna ska dokumenteras av den personuppgiftsansvarige i redovisningssyfte.

2. Begränsningarna ska upphävas så snart som de omständigheter som motiverat dem inte längre föreligger.
3. Personuppgifterna ska lagras i enlighet med de lagringsbestämmelser som är tillämpliga för byrån, såsom de definieras i de dataskyddsregister som förs enligt artikel 31 i förordningen. I slutet av lagringsperioden ska personuppgifterna raderas, anonymiseras eller överföras till arkiv i enlighet med artikel 13 i förordningen.

*Artikel 5***Dataskyddsombudets roll**

1. Dataskyddsombudet ska informeras utan onödigt dröjsmål när registrerades rättigheter begränsas i enlighet med detta beslut. Han eller hon ska få tillgång till de tillhörande registren och alla dokument som rör faktiska och rättsliga delar.
2. Dataskyddsombudet får begära en översyn av tillämpningen av en begränsning. Byrån ska skriftligen informera dataskyddsombudet om resultatet av översynen.
3. Byrån ska dokumentera dataskyddsombudets deltagande i tillämpningen av begränsningar, inklusive vilken information som delas med honom eller henne.
4. Den personuppgiftsansvarige ska informera dataskyddsombudet när en begränsning har upphävts.

Artikel 6

Information till registrerade om begränsningar av deras rättigheter

1. Byrån ska i meddelanden om dataskydd som publiceras på dess webbplats och intranät införa ett avsnitt med allmän information till de registrerade om att deras rättigheter kan komma att begränsas i enlighet med artikel 2.1. Informationen ska omfatta vilka rättigheter som kan komma att begränsas, skälen till detta och möjlig varaktighet.
2. Byrån ska skriftligen och utan onödigt dröjsmål informera de registrerade individuellt om nuvarande eller framtida begränsningar av deras rättigheter. Byrån ska informera de registrerade om de huvudsakliga skälen till begränsningen, om deras rätt att rådfråga dataskyddsombudet i syfte att överklaga begränsningen och om deras rätt att ge in klagomål till Europeiska datatillsynsmannen.
3. Byrån får skjuta upp, utelämnas eller neka tillhandahållandet av information om skälen till en begränsning och rätten att ge in ett klagomål till Europeiska datatillsynsmannen så länge som det skulle upphäva verkan av begränsningen. En bedömning av huruvida detta är motiverat ska göras i varje enskilt fall. Byrån ska förse de registrerade med denna information så snart detta inte längre skulle upphäva verkan av begränsningen.

Artikel 7

Information till den registrerade om en personuppgiftsincident

1. Om byrån är skyldig att informera om en personuppgiftsincident enligt artikel 35.1 i förordningen får byrån under exceptionella omständigheter begränsa sådan information helt eller delvis. Byrån ska i en not ange skälen till begränsningen, den rättsliga grunden för den enligt artikel 2 och en bedömning av begränsningens nödvändighet och proportionalitet. Notan ska överlämnas till Europeiska datatillsynsmannen vid tidpunkten för anmälan av personuppgiftsincidenten.
2. När skälen till begränsningen inte längre är tillämpliga ska byrån underrätta den registrerade om personuppgiftsincidenten, om de huvudsakliga skälen till begränsningen och om rätten att ge in ett klagomål till Europeiska datatillsynsmannen.

Artikel 8

Konfidentialitet för elektronisk kommunikation

1. Under exceptionella omständigheter får byrån begränsa rätten till konfidentialitet för elektronisk kommunikation enligt artikel 36 i förordningen. Sådana begränsningar ska vara förenliga med Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG⁽¹⁾.
2. Om byrån begränsar rätten till konfidentialitet för elektronisk kommunikation ska den i sitt svar på begäran informera den berörda registrerade om de huvudsakliga skälen till begränsningen och om dennes rätt att ge in ett klagomål till Europeiska datatillsynsmannen.
3. Byrån får skjuta upp, utelämnas eller neka tillhandahållandet av information om skälen till en begränsning och rätten att ge in ett klagomål till Europeiska datatillsynsmannen så länge som det skulle upphäva verkan av begränsningen. En bedömning av huruvida detta är motiverat ska göras i varje enskilt fall.

Artikel 9

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37).

Utfärdat genom skriftligt förfarande den 4 april 2022.

På styrelsens vägnar
Marko GAŠPERLIN
Ordförande

ISSN 1977-0820 (elektronisk utgåva)
ISSN 1725-2628 (pappersutgåva)

Europeiska unionens
publikationsbyrå
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV